

SLOVENSKI

Poročevalec

Izdaja in tiska Casopisno-založniško podjetje Slov. poročevalec. — Direktor: Rudi Jannuba. — Glavni odgov. urednik: Sergej Vošnjak. — Za tisk odgovarja Fr. Pleival. — Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ul. št. 1 in 3, telef. št. 23-522 do 23-525. — Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica št. 1/II, telefon št. 23-522 do 23-525. — Oblasni oddelki: Ljubljana, Titova c. 7, telefon št. 21-594, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-532. — Poštni predal št. 29. — Ziro račun pri Kom. banki, Ljublj., št. 60-KB-2-2-357. — Mesec, naročnina 230 din.

RAZPRAVA O JEDRSKIH POSKUSIH V ZUNANJEPOLITIČNEM ODBORU LJUDSKE SKUPSCINE FLRJ

Za prepoved vseh poizkusov

Primerno in koristno je vprašanje poskusnih atomskih eksplozij prikazati v luči neposredne odgovornosti tistih dežel, ki takšne poskuse delajo

Beograd, 13. jun. Zunanji politični odbor zvezne ljudske skupščine je na včerajšnji seji razpravljal o proki, vodnji in prepovedi atomskih orožja. Odbor je sklenil predlagati Skupščini, naj na zasedanju, ki se bo začelo 15. junija, sprejme deklaracijo o opustitvi poskusnih jedrskih eksplozij. Odbor se bo sestel še enkrat, da sprejme dokončno besedilo osnutka te deklaracije, o kateri je danes razpravljali.

Razen članov odbora so se seje udeležili predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, podpredsednika Vladimir Simić in Lidija Sanjurjo, Vlado Zebević, Duško Sakić in več drugih ljudskih poslancev. Sklepa so govorili državni podsekretar za zunanje zadeve Mladen Iveković, podpredsednik Zvezne komisije za jedrsko energijo Pavle Savić, predsednik znanstvenega sveta inštituta »Rudjer Bošković« Ivan Supek, generalmajor Rade Bulat in svetnik v zvezni komisiji za jedrsko energijo dr. Borivoje Damjanović. Na povabilje odbora so govorili o vprašanju atomskih orožja v raznih vidikih. V razpravi o osnutku deklaracije, ki jo bo odbor predložil Skupščini, so sodelovali ljudski poslanci: Vida Tomšič, Karlo Mrazović, Nikola Kovačević.

Cestička predsednika Tita
Beograd, 13. jun. (Tanjug). Predsednik republike Josip Broz-Tito je postal švedskemu predsedniku Tage Erlanderju brzojavko, v kateri mu priščno čestita in izraža najboljše želje za 56. rojstni dan.

Stassen pokaran?
WASHINGTON, 13. jun. (AP). Ameriški zastopnik v pododboru za razorožitve Harold Stassen je danes odpoval v London, da bi nadaljeval razgovore v pododboru o sestavljenih krogih in sklenitvi sporazuma o razorožitvi. Zvedelo se je, da je minister za zunanje zadeve Dulles naročil Stassenju naj obzirno omeji svoje časovne razporede s sovjetskimi delegacijami. Pravijo, da se Stassen ni v svoji neposredni razgovoru s sovjetskimi predstavnikom predal. Prednji teden je imel Stassen razgovore tudi s britanskimi, francoskimi in kanadskimi predstavnikom glede sporazuma o novih predlogih za razorožitve, ki jih nameravajo ZDA predložiti v obliki sporazuma o pre-

vzdušje prijateljstva in sodelovanja med narodi in državami. Nastane vprašanje, čemu je potrebna nova pobuda, ki naj bi jo dala deklaracija najvišjega predstavnika organa naše dežele. Odgovor na to vprašanje je treba poiskati v sedanjem položaju na terišču oboroževanja nasploh in posebej glede vprašanja poskusnih atomskih eksplozij. Razgovori v Londonu o razorožitvi se razvijajo v znamenju izredne opreznosti, postopnega zblizavanja gledišč. Obe strani priznavata, da je treba skleniti nekatere začetne in delne sporazume, ki bi bili uvod v postopni prehod k sklenitvi širšega sporazuma o temeljnih vprašanjih razorožitve. V okviru teh razgovorov v ožjem razorožitem odboru OZN je vprašanje poskusnih jedrskih eksplozij čvrsto vključeno v celotni zametani kompleks vprašanj, ki se nanašajo na razorožitve.

Zato je v sedanjem trenutku primerno in koristno, da bi skušali vprašanje poskusnih atomskih eksplozij prikazati v luči neposredne odgovornosti tistih dežel, ki takšne poskuse delajo. Jugoslovanski predlog bi bil morda izražen v spomenici deželam, članicam ožjega odbora razorožitvene komisije OZN. Izročil bi ga njihovim diplomatom v Beogradu takoj po izglasovanju deklaracije v Skupščini. Ta pobuda bi praktično jugoslovanski stališče in predlog hkrati vključila v objektivni položajem na področju atomskih poskusov, ne da bi izstopno sprejemala njegovo bistvo. Zdej ko posajanja v ožjem razorožitem odboru ne vzbujajo mnogo upanja, da bi vprašanje opustitve atomskih eksplozij v tem okviru uredili v skladu s pričakovani javnosti, daje naš novi predlog temu problemu nove okvire za obravnavanje in postavlja države, odgovorne za poskuse, pred nove odgovornosti in nove alternative. Nova jugoslovanska pobuda je bistvena in del naše politike v vprašanju razorožitve.

Podpredsednik zvezne komisije za jedrsko energijo Pavle Savić, ki je govoril potem, je opozoril na glavne nevarnosti poskusnih atomskih eksplozij za žive organizme ter na vpliv teh eksplozij na vreme. Predsednik znanstvenega sveta inštituta »Rudjer Bošković« v Zagrebu Ivan Supek je posebej opozoril na posledice reaktivnosti po atomskih eksplozijah. Generalmajor Rade Bulat je govoril o posledicah uporabe atomskega orožja za človeštvo, dr. Borivoje Damjanović pa o vplivu radioaktivnega žarčenja po atomskih eksplozijah na razvoj živih organizmov.

Po krajšem premoru je odbor obravnaval osnutek deklaracije o opustitvi poskusov z atomskim orožjem. Vida Tomšič je v svojem govoru rekla: »Potrebno je, da bi vse vlade naposled spoznale, da so minili časi, ko je bilo moč za podlogo politike te ali one vlade vzeti stari rimski izrek: »Si vis pacem, para bellum«, če hočeš mir, se pripravljaj na vojno. Mir je treba zdaj zgraditi s miroljubnimi sredstvi. To ni le teoretična zahteva, marveč zahteva, ki sloni na dejstvu, da je človeštvo doseglo takšna sredstva za vojskovanje, ki lahko postanejo, če bi jih uporabili v miroljubne namene, sredstva miru, ki lahko zagotovijo, da bo svet prebrodil prepad med razvitimi in nerazvitimi deželami. Na drugi strani pa bi ta sredstva, uporabljeni v vojni, privedla do uničenja premaganih in zmagovalcev.«

Vida Tomšič je poudarila, da je človeštvo zaradi atomskih poskusov dejansko na fronti že zdaj, v mirnem času, ker med samimi pripravami na vojno ubijajo ljudi. Tudi Karlo Mrazović je poudaril, da je treba poskusne jedrske eksplozije opustiti zaradi škodljivih posledic za žive organizme. Nikola Kovačević je opozoril na odgovornost dežel, ki imajo atomsko orožje. Josip Šestan je govoril o možnih vidikih jedrskih eksplozij. Enver Redžić je poudaril, da glas strokovnjakov za jedrsko energijo, ki so ga povzdignili po vsem svetu proti atomskim eksplozijam, potrjuje, da načela aktivne miroljubne kooperacije ustrezajo najbolj človekoljubnim koristim človeštva.

KANCLER ADENAUER JE PRIŠEL NA URADNI OBISK V AVSTRUO
Zadnji obliž na odnošaje

Od našega stalnega dopisnika

DUNAJ, 13. jun. (Po telefonu). Danes dopoldne se je izkrcal na Schwechatu iz posebnega letala Lufthanse zahodnonemški kancler Adenauer. Obiskovalca, ki prihaja v spremstvu zunanje ministra Brentana, svojega tiskovnega šefa Eckhardta, šefa protokola Mohra in več visokih funkcionarjev zunanje ministrstva ter svoje hišne. Je pozdravil avstrijski kancler Raab z vicekanclerjem Pittermannom in ostalimi člani vlade. Četa dunajskega gardnega bataljona s tradicionalno zastavo cesarske garde je izkazala vojaško čast.

domovl primerljivo med Metternichom, očcem svete aliance, ki je bil — kot znano — po poroči v Poronju. Kjer je doma tudi Adenauer, velikim Evropejcem in v srcem svete aliance narodov. »Nemški zvezni republik naj bo dovoljeno, da izrazi upanje, da Avstrija in Nemčija nikoli več ne bosta razdvojeni — v korist obeh držav in svobodni in mirne Evrope« pišejo v komunistični, morda teza o »sveti aliance« ustreza enemu delu avstrijske vladne koalicije, nikakor pa ne tako zelo drugemu. Značilno je vsekakor — ne trdim, da se je to zgodilo našel — da je v socialističnem »Arbeiter-Zeitung«, ki prihaja sicer poročilo o Adenauerjevem obisku na prvi strani, toda zelo kratko in brez vseh komentarjev, brez pravih uvodnikov, na drugi strani slika pogrebni svečanosti za mladih žrtvami reke Iller v Kemptenu z napisom »Zalovanje za žrtvami tragedije 08—15.« Med Nemčijo in Avstrijo danes v resnici ni nepojasnih vprašanj, da ne govorimo o kakih nesporazumih. Zadnja posledica nepostojavnega sožitja obeh narodnosti od leta 1938 do 1945 — rešitev kompliciranega vprašanja oškodovancev za zaplenjeno nemško imetje — je pred podpisom. Objavljeno je bilo, da so sporazum v sredo zvečer že parafirali in da ga bosta v

soboto slovesno podpisala zunanja ministra Fiegl in Brentano. Nemčija je s sporazumom pač lenko zadovoljna, saj bo devet desetih »oskudovancev« dobilo nazaj lepe denarje za svoje nekdanje avstrijske investicije in imetje. Avstrija bo v zameno za to dobila utrjeno prijateljstvo s sosedom, plačila pa ga bo zelo drago in v dobri valuti. Če je torej slovesna na zunaj v znamenju slovesnega podpisa sporazuma, pripada to vprašanju, vsaj zaenkrat, preteklosti in skopu, zelo skopu odmerjen čas za politične razgovore bo uporabljen v druge namene, predvsem za oceno splošno-političnega položaja v luči odnosov med Vzhodom in Zahodom. Tudi Avstrija in Nemčija, kljub mnogim sorodnim potezom in kljub duhovni pripadnosti k »zahodnemu svetu«, kot se rado poudarja, po svojih konceptih precej različni. »Avstrija hodi v svoji notranji in zunanji politiki drugam, ne pot kot Nemčija, je zapisal komentator »Sueddeutsche Zeitung« iz Münchena. Toda avstrijska politična linija je pogojena po geografskih in političnih okoliščinah, tako kot po svoje nemška ne more biti drugačna, kakršna je. Ta pogojenost (nujna ali ne) ene in druge politične linije že sama po sebi nakazuje, da razgovori ne morejo prinesiti kakšnega posebnega rezultata, ki bi segal preko okvira izmenjave mnenj in izkušenj, tudi ključu temu ne, če sta Raab in Adenauer navsezadnje idejna sorodnika. V zvezi s tem je zanimivo, da bo Adenauer uradno obiskal sedež ljudske stranke (na

Predsednik švedske vlade g. Tage Erlander, ki je skupaj s soprogo na obisku pri nas, v razgovoru s podpredsednikom zveznega izvršnega sveta, Edvardom Kardeljem

Galske dvoumnosti

Od našega stalnega dopisnika

Pariz, 13. jun. (Po telefonu). Bilo je dovolj prisostvovati včeraj le kratko urico zasedanju skupščine, namesto celo pol dne in še pol noči, kolikor je sela trajala, da je že po celotnem vzdušju in reagiranju zdaj desnice, zdaj levice, centra, skrajne desnice in skrajne levice, desnega centra in levega centra — kakor se vsa ta nianiranja imenujejo — človeku postalo popolnoma jasno, ono dejstvo, ki ga je danes tako duhovito izrazil komentator »Franc-Tireura«: »Kaže, da je bilo čiti nocojšnjega glasovanja dejstvo, da je poslanec ljubše doživeti dve krizi v enem mesecu, kakor pa imeti eno krizo, ki bi trajala dva meseca.« Isti duh veje iz pisanja kolektiva današnjega tiska, dočim je naslov »Le Monde« glanka »Križa se nadaljuje«.

Prvič, odkar bivam v Franciji, sem se udeležila tako večnega zasedanja skupščine in zdaj se mi, da sem delila občutek razočaranja, dolgočasnosti in resignacije poslancev. Sprejem, ki ga je doživljal novi predsednik vlade, je bil skrajno hladen, lahko bi rekel naravnost leden in posehljiv. Bourges-Maunoury ni dal dokaza niti o lastnosti, ki je tako tipična in skoraj nujna za uspeh pri Francozih — iskrenost, duhovitost govoritvu. V odzivu nismo bili niti ene same pohvale. Nihče se ne nadeja dobrega v boju, nihče ne preokuje srečnega in dolgega življenja novemu kabinetu. Culi smo celo krilavice, da je potrebna predložitev ekonomske pomoči, temveč hkrati resignacije, da bi kljub vsemu glasovali za to

novi vlado. A kot največje protislovje vsemu temu ni nihče dvomil o tem, da bo Bourges-Maunoury vendar dobil večino, kar se je tudi zgodilo. Dve sto štiriinšestdeset poslancev je glasovalo za, 194 proti, 74 se jih je vzdržalo, 86 jih ni bilo navzočih. Program, ki ga je Bourges-Maunoury prebral pred skupščino, je dosegel prvi rekord nejasnosti, dvoumnosti in nepreciznosti. Kakor gotovo vemo je to, da namerava Bourges-Maunoury doseči ratifikacijo evropskih sporazumov, da bo skušal pospešiti izkoriščanje saharške bogastva, da je prepričan o tem, da je treba popraviti odnose s Tunisom in Marokom in jim dodeljevati ekonomske pomoči, da bo francoska banka morala odpreti vrata svoje blagajne še bolj na široko, kakor je to storila doslej. Alžirska politika vlade je mojstrstvena nedoločnost: nekaj statuta, nekaki upravni ukrepi, izvajani in izdan; od spodaj navzgor, za katere pa nihče ni bil mogel reči, kaj bo pravzaprav njihova vsebina.

Nič ni čudnega, da je izzval zastopnik neodvisnih, ki je pojasnjeval, da bo njegova skupščina glasovala za investituro zaradi alžirske politike, ki jo je okarakteriziral kakor »energično« splošno dolgotrajnih smah v prav vseh krogih, naj si bodo to radikalne, socialistične ali pa neodvisne. Prav tako ni nič čudnega, da je ta Maunouryeva »jasnost« nudila možnost socia-

pe SPO), kar je v okviru državnega obiska dokaj nenavadno, v okviru zahodnonemške predvolilne kampanje pa precej razumljivo. Ne nazadnje je namreč jasno, da bo obisk v Avstriji izkoriščen tudi za predvolilno kampanjo CDU. Kolikor bo govora o gospodarskih vprašanjih, bodo razgovori kvadratno podlaža za bodočo tesnejšo povezavo obeh gospodarstev, predvsem v okviru evropskega tržista in področja svobodne trgovine, v katerem ima Nemčija vodilno vlogo. J. Stular

Prva izraelska ladja v Akabskem zalivu
Beirut, 13. jun. (AFP) Včeraj je skozi Akabski zaliv plula prva izraelska trgovska ladja »Ailat« ker so egiptovske oblasti ukinile blokado tega zaliva. Doslej so samo tuje ladje vozile skozi Tiransko ožino na poti do izraelskega pristanišča Ejlat. Izraelska ladja je vozila v spremstvu izraelskih pomorskih in letalskih enot. Egipt, Saudska Arabija in Jordan niso posegli vmes.

Gomulka bo obiskal Vzhodno Nemčijo
VARSAVA, 13. junija (Tanjug). — Nocoj je bilo v Varšavi uradno sporočeno, da bo delegacija CK PZPD in poljske vlade, ki bo v kratkem uradno obiskala Nemčijo, vodil prvi sekretar CK PZPD in član državnega sveta Poljske Vladislav Gomulka. V delegaciji bo osem članov, med njimi tudi predsednik vlade Cyrankiewicz.

Brzojavka predsedniku švedske vlade

ZAGREB, 13. jun. (Tanjug). Predsednik Sobora Hrvatske dr. Vladimir Bakarić je postal predsedniku vlade kraljevine Švedske g. Tage Erlanderju, ki je odšel v Duxorovnik, naslednje brzojavko za njegov rojstni dan: »Za vaš rojstni dan spremljam te moje najprijetnejše čestitke. Obdobjem, da vam zaradi obolenosti ne morem osebno čestitati. Zato vam po tej poti želim dolgo in plodno življenje za dobro vaše domovine, političništvo med narodi in mir na svetu.«

Bolgarski veleposlanik g. Miša Nikolov v Ljubljani
Ljubljana, 13. junija. V spremstvu soproge in prvoga sekretarja veleposlanštva je prišel včeraj v Ljubljano na službeni obisk bolgarski veleposlanik v Beogradu g. Miša Nikolov. Veleposlanik je danes dopoldne obiskal predsednika ljudske skupščine tovarka Miha Marinko, predsednika izvršnega sveta LS LRS tovariša Borisa Kraizherja in predsednika Okrajnega ljudskega odbora Ljubljane dr. Marjana Dermata. Tovariš Miša Marinko je zadržal goste na kosilu.

Novi protesti
BRIGHTON, 13. jun. (AP). — Britansko združeno združeno se je snovi pridružil protestom proti poskusom z nuklearnim orožjem. Na letnem kongresu so delegati tega kongresa soglasno sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, da Velika Britanija, ZDA in Sovjetska zveza takoj ustavijo poskuse z nuklearnim orožjem.

Popotila se je motorna ladja »Brionie«
Reka, 13. junija. Dve miliji pred reško lukco se je davil popotila motorna ladja »Brionie«, last »Lošinjske plovnice« z Malga Lošinja. Rešilo se je vseh šest članov posadke. »Brionie« je železna ladja s 140 tonami nosilnosti, zgrajena pa je bila pred petimi leti v ladjedelnici »Split«. Davi je s tovorom 139 ton masti odplula v Piran, pa se je zaradi neznanih razlogov nagnila na desni bok in se popotila v petih minutah. Članom posadke se je posrečilo spustiti v morje čoln in se rešiti. Del sodov z mastjo je priplaval na površino morja in so jih začeli zbirati. Ladjo bodo skušali dvigniti z morskoga dna. Uvedli so preiskavo, da bi ugotovili vzroke nesreče.

REKLE
Stanje 13. junija: Področje vzhodnega zračnega pristanišča zaleteno sredino in zahodno Evropo in se krepi proti severu. Nad alpske kraje in Balkan dotekajo zelo tople zračne mase. Navoed za petek: Pretežno jasno in čez dan vroče vreme. Temperatura ponovi med 14 in 18, v Primorju 20, najvišje dnevne med 18 in 31 stopinjami C.

Za učinkovitost melioracij

Vse uspešnejši razvoj kmetijske proizvodnje v zadnjem času — pri čemer se porajajo tako nove proizvodne oblike kakor tudi novi proizvodni odnosi — terja in bo še terjal tudi nove zakonske predpise, ki naj urejajo novo nastajajočo stvarnost na tem področju našega gospodarstva. Tako je prav gotovo že iz potrebe, ki se je pojavila na terenu, nastal tudi osnutek Zakona o ureditvi in izkoriščanju kmetijskih zemljišč na melioriranih zemljiščih, ki ga je sprejel republiški izvršni svet na svoji zadnji seji. Izdajo takega predpisa predvideva tudi Resolucija o bodočem razvoju kmetijstva in združenosti v zvezi z ljudske skupščine. V 6. točki VII. poglavja omenjena resolucija je nemoreno rečeno: »Ker se z družbenimi investicijami v melioracije povečuje prometna vrednost zemlje, je treba s predpisi urediti način izkoriščanja zemlje na melioriranem področju.«

In to nalogo hoče izpolniti tudi zakonski osnutek, ki določa, da je treba meliorirana zemljišča urediti, vzdrževati in izkoriščati tako, da doseže melioracija svoj namen. Tako bodo morali lastniki oziroma upravitelji takih zemljišč po tem zakonskem osnutku izvrševati takšna dopolnilna melioracijska dela in takšne agrotehnične ukrepe, ki so potrebni za racionalno kmetovanje, kot na primer izkop drenožnih in odvodnih jarkov, polaganje drenožnih cevi, apnenje itd. Vzdrževati bodo morali dopolnilne melioracijske objekte, ter zemljišča teko obdelovati, da bo zagotovljena družbena rentabilnost v glavno melioracijske vloženih sredstev ter tudi nadaljnje povečanje plodnosti tal. Občinski ljudski odbor, če pa seže meliorirano zemljišče na področje več občin — pa okrajni ljudski odbor — predpiše rok, v katerem mora biti gornja naloga izvršena. Prav tako občinski ljudski odbor oziroma okrajni odbor lahko predpiše s posebnim gospodarskim ureditvenim načrtom način ureditve in izkoriščanja kmetijskih zemljišč.

Z ureditvenim načrtom se med drugim določa način izkoriščanja zemljišč ter glavne in stranske kulture, ki jih je treba gojiti na teh zemljiščih; nadalje katera dopolnilna melioracijska dela in kakšne agrotehnične ukrepe morajo izvrševati lastniki, da se doseže predvideni pridelek. V gospodarskem ureditvenem načrtu se lahko tudi določa, da izvrši posamezna področja na melioriranem področju tudi posebno skupnost, ki je poslovna enota kmetijske zadruge. Ljudski odbori naj bi ustanovili posebne zavode ali strokovne komisije, ki bi izdelale osnutke načrta, zasledovale njegovo izvrševanje in predlagale potrebne spremembe in dopolnitve.

Poglavje o nadzoru nad izvrševanjem zgoraj omenjenih določb predvideva možnost, da se predpisana dela, ki jih lastniki ne bi opravili sami, izvršijo prisilno, to je, da jih izvrši občinski ljudski odbor oziroma njegov organ na stroške lastnika. Zemljišča pa, ki jih lastniki ne bi uredili, vzdrževali in izkoriščali tako, kot to predvidevajo določbe osnutka oziroma ureditvenega načrta, se lahko smatrajo za neobdelana in se lastnikom lahko začasno odvzamejo za dobo enega do treh let.

Vidimo, da omenjeni zakonski osnutek vsebuje važne določbe, ki naj zagotovijo čim večjo učinkovitost in rentabilnost v melioracijske vloženih sredstev. Obenem tudi omogoča načrtno gospodarjenje zaradi instrumentov, ki prepuščajo podjetju več sredstev za obnovo zastarelih in iztrošenih strojnih naprav ter sredstev za rekonstrukcijo proizvodnih zmogljivosti. Združitev je tudi organizacijsko povezovala tiskanje in izdajanje časopisov v enoten tehnološki proces, kar je bilo pred združitvijo umetno ločeno in povzročalo deficitnost časopisov. Končno je skupni interes združenega podjetja in njegovih organov upravljanja močno povečal prizadevanje vseh za čim manjšo deficitnost časopisne dejavnosti. S tem so bila pridržana skupnosti znatna demarška sredstva, ki bi jih sicer morala iztrgovati za vzdrževanje časopisne dejavnosti. Delavski svet je prišel tako do enotnega mnenja in zaključka, so bili doseženi uspehi v gospodarjenju podjetja rezultat združitve in pogovov, ki jih ima podjetje, kakor tudi rezultat prizadevanj organov upravljanja. Pomanjkljivosti, ki so jih odkrivali in

Sodelovanje grafičnih delavcev in novinarjev

PRED KONGRESOM DELAVSKIH SVETOV

Delovski kolektiv se za kongres delavskih svetov zelo skrbno pripravljajo. Temu namenu je bilo posvečeno tudi posebno zasedanje delavskega sveta Časopisnega podjetja »Slovenski poročevalec«. Delavski svet je v izbrani razpravi analiziral združitve grafične in časopisne dejavnosti v eno podjetje, uspehe v gospodarjenju podjetja, ki so bili doseženi pod ugodnejšimi pogoji zaradi združitve, sam sistem funkcioniranja organov upravljanja v podjetju, pomanjkljivosti pri tem in potrebe po nadaljnji krepljivi organov upravljanja, njihovega stika in sodelovanja z delovnim kolektivom itd.

Člani delavskega sveta so ugotavljali v razpravi, da je smela združitvi, so dokaz, da je delovni kolektiv sposoben upravljati in reševati široko gospodarsko in upravno problematiko podjetja ter uspešno povečati in razširiti proizvodno dejavnost v en sam delovni proces. To seveda ne bi bilo mogoče, če kolektiv ne bi imel svojega skupnega organa upravljanja, v katerem sta enakopravno zastopani grafična in časopisna dejavnost.

V razpravi o razvoju in delu organov upravljanja ter njihovem funkcioniranju po združitvi je bilo poudarjeno, da si danes ni več mogoče predstavljati vodenja in upravljanja podjetja brez neposrednega sodelovanja delavcev in neodvisno od kolektiva. Nasprotno, perspektiva za doseganje večjih uspehov pri gospodarjenju in neposredni udeležbi kolektiva v upravljanju je le v krepljivi pravici in dolžnosti organov upravljanja in v njihovem subjektivnem usposabljanju za čim uspešnejše opravljanje ene temeljnih družbenih funkcij v

sistemu neposredne socialistične demokracije. Delavski svet je ugotovil, da je bil dosežen napredek v sistemu dela in funkcioniranju organov samoupravljanja v podjetju. Predvsem se je izkristalizirala razmejitev pristojnosti med organi upravljanja. Delavski svet se je otreseel razpravljanja o raznih drobnih vprašanjih ter se usmeril na odločanje o ključnih vprašanjih, na katerih mora sloveti politika podjetja, ki jo določa delavski svet. V ta namen je delavski svet določil že v planu ključne naloge podjetja, ki jih mora upravno vodstvo podjetja in kolektiv uresničiti v teku leta. To seveda meri odstranjanje nevarnosti amaričnega in nesistemskega dela v podjetju. Upravnemu odboru je naložena skrb za izvajanje načelnih sklepov in odločitev delavskega sveta. Predsedniku delavskega sveta se pripisuje važno aktivno vlogo predvsem v tem, da zagotovi kontrolo nad izvajanjem sklepov in politiko delavskega sveta, kontinuiteto in organsko povezanost v delu organov upravljanja. Komisije delavskega sveta omogočajo s svojim podrobnejšim proučevanjem

posameznih problemov, z ugotovitvami in predlogi boljše seznanjanje članov delavskega sveta ter s tem čim pravilneje odločitve delavskega sveta. Ta sistem dela pa bo treba še razvijati, kreptiti in utrjevati, ker je še precej pomanjkljivosti. Tako bo treba na primer izboljšati sestav komisij delavskega sveta, da bi zagotovili čim večjo sistematičnost v njihovem delu. V teh komisijah morajo sodelovati poleg članov delavskega sveta tudi strokovnjaki podjetja s področja, ki ga obravnava posamezna komisija. Potrebno bo zagotoviti poslednje izvajanje sklepov in redno obveščanje delavskega sveta o ukrepih, odločenih na podlagi sklepov, kakor tudi o rezultatih, ki so bili s tem doseženi. Z obveščanjem delavskega sveta o izvajanju sklepov, o ukrepih in rezultatih je tesno povezano tudi vprašanje boljših stikov in sodelovanja delavskega sveta s kolektivom. S tem bi se namreč občutno povečala tudi moralna obveznost članov delavskega sveta nasproti delovnemu kolektivu. Za stik z delovnim kolektivom se je treba posluževati najraznovrstnejših oblik. Z ek

1917 JUNIJA 14.

Večina delavcev Petrograda za boljševe

Tekom štirih dni, od 12. do 16. junija, se je v Petrogradu vršila konferenca petrogradskih tovarniških komitejev. Tri četrtna delegatov so sledile boljševekom in njihovemu geslu: »Vso oblast sovjetom!« Boljševška partija je torej že zanesljivo pridobila na svojo stran večino delavstva v najpomembnejšem političnem središču države, v prestolnici Petrogradu. Na konferenci tovarniških komitejev je 13. junija nastopil Lenin. On se je dotikal tudi važnega vprašanja kontrole v industriji in dejal: »Da bo kontrola industrije res delovala, mora biti ta kontrola delavska; v vseh odgovornih ustanovah morajo biti večinoma delavci, a administracija mora o svojem delovanju poročati vsem najbolj avtoritetnim delavskim organizacijam.«

Proslava dijakov gradbene šole

Preteklo sredo so se dijaki gradbene srednje šole v Ljubljani poslovili od letošnjega šolskega leta s skromno, a za tem bolj prirčno proslavo.

V dvorani doma šole se je zbralo okrog 300 dijakov, profsorski zbor in številni gostje, ki jih je pozdravil direktor šole inž. Vladimir Mušič in jih seznanil z letošnjimi uspehi dijakov. V imenu šolskega odbora pa je prisotnim spregovoril inšpektor Franc Vrtačnik. Sledil je kulturni trije naših književnikov: Anton Ingolič jebral svojo še neobjavljeno kritiko »Spremljevalec gospoda Nérona«, Cene Vipotnik nekaj svojih pesmi iz nedavno izšle zbirke »Drevo na samem«, Beno Zupančič pa jebral odlomek iz svojega romana »Sedmina«. Dijaki so z veliko pozornostjo sledili izvajanjem književnikov in jih nagradili z navdušenim odobravanjem in tudi s praktičnimi darili.

Na proslavi so razdelili tudi knjižne nagrade, s katerimi je dalo priznanje za uspehe v šoli najboljšim dijakom tajništvo šolskega odbora. Nagradjenih je bilo 28 dijakov. Edinega odličnjaka na šoli Janeza Kebrarja, dijaka II. letnika odseka za visoke gradnje, bo v znak priznanja sprejel predsednik OLO

dr. Marijan Dermata, drugi najboljši dijak Tomaž Banovec iz III. letnika geodetskega odseka pa bo odšel na brezplačni izlet po Sloveniji.

Uprava Doma pa je podelila denarne nagrade dijakom, ki so pripomogli, da je življenje v domu potekalo v redu.

Radiofestival zabavne glasbe

V veliki dvorani Doma sindikatov se bo začel drevi ob 20. IV. jugoslovanski radiofestival, posvečen tokrat zabavni glasbi. Na festivalu bodo sodelovali tudi izvajalci zabavne glasbe z mnogostva. Nastopili bodo ansambli in orkestri radia Zagreba, radia Beograd in radia Ljubljane ter mnogi domači solisti. Izvajali bodo tudi skladbe jugoslovanskih avtorjev, ki so bile napisane posebej za ta festival, obenem pa dela jugoslovanskih skladateljev, ki jih je nagradilo razpisno juro. V natečaju jugoslovanske radiofestivalije. Ob koncu festivala bodo razdelili nagrade v znesku milijon dinarjev, ki bodo vsakomur dale več pobude ustvarjalcem zabavne glasbe.

Cene nekaterih živil v začetku junija

Gibanje cen živil na drobno je kazalo v mesecu maju rahlo dviganje v primerjavi z aprilom. In sicer kaže skupni indeks zvišanja za okoli 1%. Najmočnejše so se zvišale cene od aprila do maja pri vsehem sadju za 69%, kar pa je spričlo konjunkturo razumljivo. Cene vrtnin so bile za okoli 5% višje, vendar je to zvišanje mnogo milješe, kot je bilo lani v istem času. Podobno so se rahlo dvignile cene še naslednjih živilom: koruzna moka za 2%, sveže meso za 4%, alkoholne pijače za 1%. Ostala živila so ostala nespremenjena, medtem ko so cene gospodinjstevskih potrebščin znižale za 4%, zvišale pa so se obrtno usluge za 2% in kulturne usluge za 3%.

V začetku junija pa so bile cene važnejšim živilom v Sloveniji takšne za 1 kg: ržnate muke 55 do 57; bela moka 75 do 78; koruzna moka 50 do 55, testenine 88 do 130, krompir 13 do 69 (stari in novi), čebula 45 do 69, grah v strokih 45 do 80, zelena solata 25 do 50, češnje 40 do 70, goveda meso 230 do 270, svinjsko meso 320 do 380, mleko se do 36, surovo maslo 540 do 640, jajca 11 do 16 din za komad.

V povprečju so bile najnižje cene v krajih, kjer je gostota prebivalstva najnižja, medtem ko so bile v industrijskih središčih in mestih, zlasti v Ljubljani, Mariboru, Kranju in na Jesenicah razmeroma dokaj visoke. Po podatkih Zavoda za statistiko LRS so bile na tržni dan tržišča dobro oskrbovana z zrnodo železnjavo v Mariboru in Prutu pa so bile še prve ponudbe stročnega živila in svežih kumar po 200 din za kg.

Nedvomno, da so se prenekatere ljudje v začetku junija spraševali, čemu so letos cene češnji razmeroma visoke, dasi je letošnjih rod na Primorskem zelo dober. Na podlagi polizvedovanj smo ugotovili vzrok, da je temu predvsem kriva zelo močna konjunktura na svetovnem trgu. Nalga izvozna podjetja, ki izvažajo češnje, so sama presenetena sprico izredno visokih cen na znanjem trgu, ki se niso znihovale, čeprav se je pojavila letos Italija na evropskem trgu kot izredno velik izvoznik tega sadja.

Protiperonosna služba

Poročilo 12. junija 1957. Napoved: Zaradi tega, ker je večerj pomekan na Primorskem deželavo in je inkubacijska doba že iztekla, svetujemo vinogradnikom Gorških Brd, okolice Sempeetra pri Gorici, Ajševca, Ajdovščine, Sempeeta, Vrtobje, Branika, Komna, Temenice in Senčane naj drugič poskrbijo svoje vinograde proti peronospori. Za drugo skropljenje vinogradov proti peronospori porablja 1% bordijsko brozgo ali 0,3% Dithan ali Lirotan (30 dkg na 100 litrov vode). Pripravljeni brozgi vedno primešajte 0,3% Cosan. Kumulus ali Sumporol. Skropljenje izvršite čim prej in pazite, da je trta dobro poskrbljena zlasti s spodnje strani listov.

Vinogradniki okolice Maribora, Radgone, Podgradnja pri Ljutomeru in Podlehniku naj še posebej s prvim skropljenjem ker siho vreme ne daje možnosti za razvoj peronospore.

Kmetijski inštitut Slovenije in Hidrometeorološki zavod LRS

Nenadoma nas je zapustil dolgoletni poveljnik PGD Bežigrad

MILAVE STANE

Pogreb pokojnika bo ob 13.30 iz Zala.

Dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Gasilsko društvo Bežigrad

Združevanje občin v mariborskem in ptujskem okraju

Tudi odbora Socialistične zveze obeh okrajev sta se združila

Maribor, 13. jun. Danes je bila skupna seja okrajnih odborov Socialistične zveze mariborskega in ptujskega okraja, na kateri sta se oba politična foruma združila v nov okrajni odbor Socialistične zveze Maribor. Na današnji seji so izvolili tudi 17-članski sekretariat novega okrajnega odbora SZDL s predsednikom Vladkom Majhnom na čelu.

V imenu dosedanjega okrajnega odbora SZDL Ptuj je Joža Trnšek predlagal reorganizacijo sedanjih občin v ptujskem okraju. Tako bi se po tem predlogu občina Cirkovci pripojila sedanji občini Rače, bivša občina Lovrenc pa Ptuj. Tako razdelitev je primerna, ker gre za popolnoma ravninske kraje in za relativno majhne razdalje. Iz Cirkovcev vodi dobra pot skozi Rače v Maribor, ki jo prebivalci vsak dan uporabljajo za odhod na mariborski trg. Nekateri važi iz občine Cirkovci pa še za same izmislile željo, da bi se ob morebitni ukinitvi te občine raje priključile Račam, ker so v njihovi neposredni bližini. Za staro občino Cirkovci in Lovrenc predlagajo pripojitev k Račam in Ptuj tu tudi zato, ker bo vsaka zase obdržala krajevni urad. Nadalje predlagajo, da se dopusti vsem Prepolje in Trnče iz sedanje občine Ptuj, da se po lastni želji priključijo občini Rače. Za razbremenitev občine Ptuj predlaga okrajni odbor SZDL Ptuj, naj se vasi Starše, Zlatotulje iz bivše stare občine Starše, kakor tudi katastrska občina Vumpah priključijo občini Maribor-Tezno. Nadalje naj bi se spojila sedanja občina Desternek s Ptujem in Lenantom v Slovenskih goricah, in sicer cela stara občina Desternek s Ptujem, cela stara občina Trnovska vas pa z Lenar-

Viški občini Ljudsko univerzo

Jeseni bodo odprli tudi občinsko ljudsko knjižnico »Prežihov Voranca«

LJUBLJANA, 13. jun. — Ivanec je bila konferenca SZDL občine Vič, ki se jo je razen delegatov in zastopnikov družbenih organizacij občine udeležil tudi član okrajnega odbora SZDL Franc Hočevar. Obširno poročilo, ki ga je podal predsednik tov. Čamernek, je osvetlilo celotno gospodarsko dejavnost občine, doseženi razvoj delavskega in družbenega upravljanja ter vrsto problemov, ki tarejo občino.

Ena izmed dejavnosti, ki pomeni za viško občino zelo težek in zamotan problem je nedvomno ljudsko prosvetno delo. Vzrok, da se ljudskoprosvetno delo v viški občini ni razvilo v takem obsegu kakor

je razvilo v drugih ljubljanskih občinah, so predvsem v različnosti sestave prebivalstva in v izredni razsežnosti občine. Občina Vič obsega okolišje, ki segajo globoko v mestno središče, okolišje ki so značilni za predmestna naselja in končno povsem kmetijska naselja. Jasno je, da v tej občini ni sturjenega področja, ki bi omogočalo oziroma olajšalo kulturno-prosvetno dejavnost. S temi specifičnimi vprašanji sta se doslej ukvarjala občinski svet za kulturo in prosveto in Socialistična zveza. Ob foruma sta bila mnenja, naj bi za poživitev ljudsko - prosvetne dejavnosti ustanovili poseben organ, ki ne bi vodil samo pregleda nad delo kulturno-prosvetnih družtev, temveč bi tem družtvom pomagal z nasveti, s predavatelji, organiziral bi razne izobraževalne tečaje, dal družtvom gnotno podporo itd. Sprva sta oba omenjena organa imela namen, ustanoviti na področju viške občine Ljudsko univerzo, ki naj bi razen običajnega vzgojnega dela in izobraževalnega dela razširila svojo dejavnost tudi na razne kulturno-prosvetne in kulturno-umetniške prireditve. Ta zamisel pa žal ni bila uresničena, deloma zaradi nenečnih mnenj, deloma pa tudi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Komisija za izobraževanje, ki je bila pozneje ustanovljena pri občinskem odboru SZDL, je skušala na svojih močeh nekliko poživiti kulturno - prosvetno dejavnost, kar ji pa zaradi nerazumevanja nekaterih ljudi in zaradi premajhne pomoči mebrnih organov ni uspelo.

Glade na omenjene specifične pogoje bi morala viška ob-

čini dobrih delavcev, ki so bili doseženi pod ugodnejšimi pogoji zaradi združitve, sam sistem funkcioniranja organov upravljanja v podjetju, pomanjkljivosti pri tem in potrebe po nadaljnji krepljivi organov upravljanja, njihovega stika in sodelovanja z delovnim kolektivom itd.

Glade na omenjene specifične pogoje bi morala viška ob-

Družina in gospodinjstvo

Na zagrebškem velesajmu bo prirejena posebna razstava izdelkov, ki naj služijo kot pomoč družini, zlasti zaposlenim ženam

BEOGRAD, 13. jun. V centralnem svetu Zveze sindikatov je bila danes tiskovna konferenca o pripravah za prvo jugoslovansko revialno razstavo s mednarodnim sodelovanjem »Družina in gospodinjstvo 1957.«

Ko je obravnovala glavne zamisli razstave, je gov. Pepca Kardelj poudarila, da bo to ena izmed delavnosti, ki sta jih Zveza ženskih društev FLRJ in Zveza sindikatov Jugoslavije začeli zaradi ureditvenih sklepov V. plenuma SZDL Jugoslavije o pomoči ženi in družini delovnega človeka.

Ta posebna razstava v splotnem jugoslovanskem razmerju, na kateri bodo sodelovali poleg domačih tudi tuji razstavljalci, naj bi pomagala k usmerjanju produkcije predmetov, namenjenih gospodinjstvu in ženi. Obenem bo ena izmed prvih organizacijskih akcij za neposreden stik širokih slojev potrošnikov z industrijo, ki naj bi izdelovala predmete za gospodinjstvo na podlagi dejanskih potreb trga.

Domača industrija se reka med drugim Peca Kardelj b morala upoštevati vse večjo potrebo osvoboditve zaposlene družine od vseh poslov, ki bi jih mogli prevzeti servisi družbenega značaja, organizirani pri

stanovanjskih skupnostih. Ustanavljanje objektov družbene prehrane, servisov za razne usluge ženi in gospodinjstvom sploh bo zahtevalo od industrije določen preokret, ker je njena proizvodnja danes usmerjena v glavnem na predmete za potrebo individualnega gospodinjstva.

Razstavo »Družina in gospodinjstvo 1957« pripravljajo družbene organizacije, zavodi za napredek gospodinjstva ter domača industrija in obrt. Razstavo organizirajo zagrebški velesajem in podjetje »Interpublika«, Zavod za notranjo in mednarodno gospodarsko propagando, publiciteto in organizacijo ob sodelovanju republiških zavodov za napredek gospodinjstva pod pokroviteljstvom glavnega odbora Zveze ženskih društev FLRJ in predsedništva centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije.

Ker bo razstava dejansko posebna prireditve v okviru zagrebškega velesajma, bo imela veliko publiciteto. Na prostoru okoli 10.000 kvadratnih metrov

Najnovejši vesti in dogodki v SLOVENSKEM POROČEVALCU

Tovarna kovinskih izdelkov in livarna

»TITANA« - KAMNIK

- sprejme v zaposlitev:
- STROJNA INŽENIRJA IN VEČ TEHNIKOV za dela v konstrukcijskem oddelku in v proizvodnji,
- TEHNIKA METALURGA,
- ABSOLVENTA (-KI) srednje ekonomske šole.

PANDBURJE pošljite upravi podjetja. 3277-R

Ob robu bogotnikov

Pretendenti

Prestol še ni prazen, vendar se okoli njega že zbirajo pretendenti. Predsednik Eisenhower je pravkar izgubil največjo bitko svojega predsedniškega kandidata; kongres mu je neusmiljeno črtal iz proračuna razne postavke kljub njegovim govorom po televiziji in kljub podpori najzvestejših ljudi v kongresu in izven njega. Toda tudi po porazu, ki pravijo, da pomeni konec Eisenhowerjeve učinkovitosti, člani republikanske stranke ne kažejo večjega usmiljenja. Za sedaj namreč zbirajo kandidata, ki bi prišel v poštev za predsedniške volitve leta 1960. Eisenhower ne more ponovno kandidirati; poraz v kongresu je predobro kaže, kako se tega zavedajo republikanski predstavniki in senatorji.

Imed vrste imen bodočih kandidator — govori se o Miltonu Eisenhowerju, Gruntherju, Humphreyju, Lodgeju, Warrenu, celo o dvakrat poraženemu Devereju — se največ govorijo vrta okoli dveh; okrog voditelja stare garde, senatorja Williama Knowlanda in podpredsednika Nixona. Tudi sama sta oba pokazala, da imata oči usmerjene v Belo hišo. Medtem ko Knowland, ki ima mnogo poverdat prav o vsakem odločitvi, ostro nasprotuje Eisenhowerjevi politiki, zlasti po zunanji, se je Nixon, ki so pa večini pristavili k prednemu nasledniku stare garde, postavil v celoti na Eisenhowerjevo stran in zadnje mesece vneto zagovarja predsedniško politiko. Celotno pri razpravljanju o proračunu je bil eden izmed redkih vidnejših republikancev, ki se je z vsemi silami trudil, da bi bil predlog proračuna v celoti sprejet.

Vprašanje je, kdo izmed obeh je stari in pravo kocko. Večji del komentatorjev meni, da Nixon, ki mu bo v kampanji prav prišla podpora Eisenhowerja, drugi pa menijo, da Knowland, ker so Američani sitni zveznega zapravljavanja. Vsekakor pa je Eisenhower v neprijetnem položaju šoferja, ki mu jemljejo iz rok volan. Še preda je prišel na vozilo na končno postajo, pri čemer ne kaže niti prave volje, da bi ga spet trdno prijel v roke...

Stara povest

Odgovor, ki ga je Bonn poslal Moskvi je potrdil dokaj razširjeno mnenje, da se Zvezni republiki v razgovorih s Sovjetsko zvezo nikamor ne mudi. Medtem ko je Sovjetska zveza v svoji notni predlagala naj bi začeli razpravljati o trgovinski pogodbi ter o znanstvenem tehničnem in kulturnem sodelovanju, je Zvezna vlada v svojem odgovoru dala vedeti, da jim vse to za sedaj ne pride na misel, dokler se predhodno ne dogovorijo o repatriaciji nemških državljanov iz Sovjetske zveze. O tem vprašanju je Moskva sicer pripravljena razpravljati, čeprav samo mimogrede, vendar Bonn vztraja pri tem, da je to vprašanje proračunskega pomena, kajti nemško-sovjetske odnose ni mogoče občutno izboljšati, dokler ne bo rešeno vprašanje repatriacije nekaj tisoč nemških državljanov.

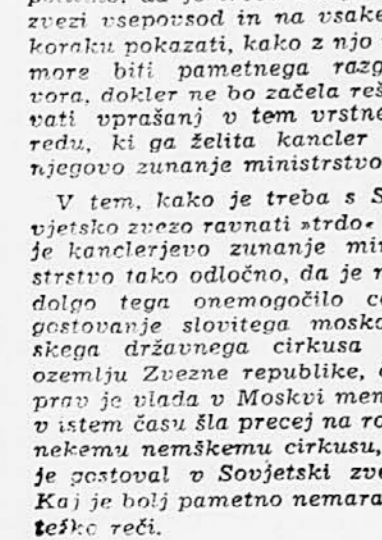
Kekkonen povabljen v Sovjetsko zvezo

Helsinki, 13. jun. (Reuter.) Po tridnevnem uradnem obisku na Finskem je delegacija Sovjetske zveze, ki jo vodi predsednik vlade Bulganin in član prezidija vrhovnega sovjeta Hruščev, odpravila iz Helsinkov v Moskvo.

Sinoči je bilo v Helsinkih objavljeno uradno sporočilo, v razgovorih obeh delegacij, v katerem je rečeno, da bosta Sovjetska zveza in Finska nadaljevali politiko medsebojnega prijateljstva.

V imenu predsednika prezidija vrhovnega sovjeta ZSSR maršala Vorosilova sta predsednik vlade Bulganin in član prezidija vrhovnega sovjeta Hruščev med obiskom na Finskem povabila predsednika Finske republike Kekkonena, naj bi uradno obiskal Sovjetsko zvezo. Predsednik Kekkonen je povabilo sprejel. Dan obiska bo določen naknadno.

V tem, kako je treba s Sovjetsko zvezo ravnati strdo, pa je kanclerjevo zunanje ministrstvo tako odločno, da je nedolgo tega onemogočilo celogostovanje slovitega moskovskega državnega cirkuza na ozemlju Zvezne republike, čeprav je vlada v Moskvi menda v istem času šla precej na roko nekemu nemškemu cirkuzu, ki je postal v Sovjetski zvezi. Kaj je bolj pametno nemara ni težko reči.

Finska je sovjetskima voditeljema Bulganinu in Hruščevu med njunim obiskom pokarila starinsko lokomotivo, ki je Lenina l. 1917 peljala iz takratnega Petrograda v izgnanstvo na Finsko

POPRAVLJANJE NAPAK V DELU KP KITAJSKE

Nezmotljivo ogledalo

Siroke delovne množice so v ozračju popolne svobode izražanja opozorile na več nepravilnosti v delu komunistične partije

PEKING, 13. jun. (Tanjug) Po šestih tednih živahne politične dejavnosti se je gibanje za popraviljanje napak in pomanjkljivosti v delu komunistične partije Kitajske in državnih organov razmahnilo v široko vseljudsko gibanje. Kakor pišejo pekinski časopisi, je gibanje zajelo vse družbene plasti, politične in družbene organizacije, prosvetne, znanstvene in kulturne kroge, industrijska središča, vasi, šole in univerze ter gospodarska podjetja.

V teh 6 tednih so nepartijski in široke delovne množice v ozračju popolne svobode izražanja opozorili na več nepravilnosti v delu komunistične partije Kitajske in dali mnogo koristnih pobud za izboljšanje dela v prihodnosti. Vsa ta mnenja, predlogi in kritike nepartijskih množic so nezmotljivo ogledalo dela LR Kitajske, piše v večeršnjem uvodniku partijsko glasilo »Zen Min Zi Bao.« V tem ogledalu vidimo tudi tista, česar trenutno sami ne bi mogli videti, in to je pravi tisto, kar nam pomaga zboljševati in popravljati svoje delo. Časopis poudarja, da je večina kritike proti raznim organom, organizacijam in posameznikom v partiji resna, doberhotna in koristna. Pod ognjem najhujše kritike so, kakor pišejo časopisi, birokratizem, dogmatizem in subjektivizem v delu partijskih organizacij in državne uprave, birokratizem v delu in načinu gledanja na poglavite probleme, dogmatizem v nekritičnem okoliščanju s tujimi izkušnjami ter subjektivizem in sektarstvo do širokih, nepartijskih množic.

40 LET SOVJETSKE OBLASTI

Moskva, 13. junija. (TASS). Pred kratkimi je bila v Sovjetski zvezi objavljena statistika »Industrija Sovjetske zveze«, v kateri je prikazano industrijski razvoj države v 40 letih sovjetske oblasti. Industrijska proizvodnja je bila po podatkih poročila v letu 1956 štirikrat višja kot proizvodnja v letu 1916 in 30 krat višja kot leta 1913. Proizvodnja proizvodnih sredstev se je povečala za 87 krat v primeru z letom 1913. Težka industrija se v primerjavi z ostalimi vejami industrije razvijala mnogo bolj naglo. Proizvodnja strojne industrije in industrije za predelovanje kovin je za 180 krat večja kot proizvodnja leta 1913, proizvodnja električne energije pa za stokrat. Proizvodnja energije na prebivalca se je v petem petletnem načrtu dvignila za 56 odstotkov.

Tudi v tehničnem razvoju je bil dosežen velik napredek. Na višjo stopnjo sta se dvignili mehanizacija in avtomatizacija, ki sta bili v letu 1955 dvakrat večji kot leta 1940. Skupna industrijska proizvodnja Sovjetske zveze je bila leta 1955 trikrat večja kot leta 1940.

Amerika se loteva Cipra

ZDA bodo izkoristile vsa sredstva za rešitev ciprskega vprašanja — »Daily Herald« piše o zverinskem ravnanju oblasti na otoku

CARIGRAD, 13. jun. (AFP). Stalni predstavnik ZDA v svetu severnoatlantskega pakta George Perkins je izjavil v Carigradu, da bo ameriška vlada izkoristila vsa sredstva, da bo pomagala najti zadovoljivo rešitev za ciprsko vprašanje. Dodal je, da so ZDA prepričane, da se da najti rešitev s pogajanjem med vladami Turčije, Velike Britanije, Grčije ter zastopnikom ciprskega prebivalstva, čes da to ni mednarodno vprašanje, pač pa problem teh vlad. Razen tega ugotovi postati Ciper tudi vojaško oporišče severnoatlantskega pakta. Morda to ne bo ustrezna rešitev in bo povzročila nove težave, je dodal Perkins.

Današnji britanski časopisi komentirajo poročilo britanskega guvernerja na Cipru Hardinga, v katerem pravi, da oblasti niso sistematično izvajale strogih ukrepov proti ciprskemu prebivalstvu in ujetnikom. »Daily Herald« obtožuje guvernerja Hardinga in britansko vlado, da nista dovolila javno preiskavo o zverinskem ravnanju oblasti na otoku, saj je znano, da so se celo sodišča na Cipru pritoževala proti ravnanju britanskih policajev.

Hkrati obtožuje, da se vlada ni hotela pogajati z nadškofom Makariosom. Ta časopis zahteva, naj britanska vlada razreši Madžarski begunci

BEograd, 13. jun. (Tanjug). Včeraj se je vrnilo na Madžarsko 34 madžarskih beguncev mladihcev, starih od 14 do 16 let. Preden so prestopili jugoslovansko-madžarsko mejo, so v Srbobranu pred zastopnikom visokega komisarja za begunce in člani mešane komisije ponovili željo za vrnitev na Madžarsko.

OSLO — Na povabilo jugoslovanske ZB je odpravila iz Oslo v Beograd skupina sedemnajstih Norvežanov, ki so med vojno pomagali jugoslovanskim internirancem v nacističnih taboriščih.

NEW YORK — Skrbniški svet OZN je sicer obravnaval poročilo generalnega sekretarja Hammarškjolda o sklepu britanskih oblasti, ki študentom iz britanskega Teza počelo izdati izhodnih vizumov, da bi v SZ, na Poljskem in v Jugoslaviji končali svoje šolanje.

PARIZ — Objavili so francosko notno Sovjetski zvezi, ki velja za odgovor na sovjetski predlog z dne 13. aprila v skupni deklaraciji, v kateri bi osodili vsako uporabo sile na Srednjem vzhodu. Kakor britanska in ameriška, tudi francoska vlada zavrnila sovjetski predlog.

PARIZ — Dvojevalni neredi in izgredi francoskih priseljencev proti muslimanom v Alžiru so se končali šele pred večeršnjem ponovno francoskih poročila, v katerih v užitnih spopadih ubitih izmuslimanov, čez 100 pa hudo ranjenih. Demonstranti so razbili in izropali nad sto muslimanskih trgovin, mnogo pa so jih zažgali.

Trst, 13. jun. (Po telefonu) Vsa kuga grobost zapusti v živem občutku odpora, ogorčenja in razočaranja. Če pa kane grobost v bistro vdušje poštenega in iskrenega optimizma, potem je razumljivo, da je reakcija v nasprotnem smislu toliko silnejša, občutek razočaranja pa toliko močnejši...

V mislih imam slučaj »Jurkovič« (če kopiram tržaške kolege, ki so se svojčas obirno ukvarjali s primerom Maruccia), to je primer jugoslovanske šoferja, ki je peljal italijanski firmi meso v Benetke, nazaj grede pa zaradi prometnega prekriška doživel avanturo, ki bi dala zlobnemu perustu priložnost in pobudo za razpohovanje jedva še tleče žerjavice, ki si jo prizadevajo vsi dobro in trezno misleči na obeh krajih mejne črte čimprej za vedno pogasiti.

Jurkovič Milan, 27-letni šofer iz Like, je prikupen in miren fant že po zunanosti in tudi največji skeptik mu ne bi prisodil, da bi utegnil biti nevaren ali celo kriminalalec. In vendar mu manjkata danes dva zoba, njegov suknič pa je krvav... Njegova povest je kratka:

3. junija se je vračal iz Benetk proti Trstu, odkoder je nameraval takoj naprej v Jugoslavijo, potem ko je v Benetkah v redu izročil zaupano mu pošiljko italijanski firmi »Dej Antonio«. Prvič je vozil po tujini in se je orientiral le po kažiputih, ker jezika ne pozna.

Teža dne ob pol treh popoldne je njegov devetonski tovornjak-hladilnik blizu Miramara ustavil prometni stražnik. Ko se nista mogla sporazumeti, je stražnik zahteval potni list.

Do bil je prebudil, prometnika, ki ga je pobli na tla ni bilo več, pač pa je kmalu prišel policijski jeep, ki mu je moral Jurkovič slediti s svojim tovornjakom na sedež prometne policije in preko tolmača, ki je slabo govoril srbohrvaščino, sestavil zapisnik v italijanski in mu zapretili, da bo »sedel mesece«, če ne podpiše zapisnika v jeziku, ki ga ni razumel. Na zahtevo, naj obvesti konzulat, so mu predstavili nekega plavalaskega moškega, ki je zelo slabo tokel srbohrvaščino, češ to je predstavnik jugoslovanske delegacije in bo že on vse uredil. Medtem ko je tovornjak

ostal na dvorišču policijske kasarne, so Jurkoviča vkleknjena odpeljali v zapore »Coroneo« in ga vrگی v samico.

Pet dni so ga zdravili z obkladki in injekcijami, potem pa je prišel preiskovalni sodnik in ga na kratko zaslišal s pomočjo tolmača, ki je prav tako slabo govoril srbohrvaščino. Šele od njega je Jurkovič zvedel za »zločin«. Cesta, po kateri je vozil, je dovoljena samo vozilom do 3,5 ton, on pa je imel skoraj 10-tonski tovornjak...

Tudi v »Coroneu« mu na vztrajno zahtevo »da pride v stik z jugoslovanskimi predstavniki v Trstus niso ugodili, pač pa so ga premetstili v skupno sobo s tremi kriminalci.

Jugoslovanski konzulat je bil obveščen o aretaciji šele 12. junija. Jurkovič je bil sicer dve uri po razgovoru s konzulom izpuščen iz »Coronea«, a prepeljan v zapore glavne kvestre, kjer je bil ob 11 ponoči znova zaslišan in to o stvarih, ki nimajo z njegovim »zločinom« to je s prometnim prekriškom ničesar skupnega: »Kdo ga je poslal v Italijo ogledovat vojaške objekte; ali pozna te in te iz Zagreba; kdaj je konzil in podobno. Šele danes dopolnje je bil Jurkovič izpuščen in se bo še nočjo vrnil v domovino, kjer njegovi domači deset dni niso ničesar vedeli o njegovi usodi.

Ceno za prometni prekrišek, ki ga povsod v svetu uredijo takoj, na licu mesta, v najslabšem primeru s denarno globo,

Razpoke se širijo

Jordanska vlada zahteva izgon egiptovskega vojaškega atašeya iz Amana — Ostra reakcija egiptovskega tiska

AMAN, 13. jun. (Reuter) Jordanska vlada je danes obtožila bivši za egiptovskega vojaškega atašeya v Amanu, da je pripravil napad na člane kraljevske rodbine in Jordanske vlade. Jordanska vlada je pred nekaj dnevi zahtevala od Egipta, da odpokliče svojega poslanca v Amanu majorja Hilala. V današnji obtožbi pravi Jordanska vlada, da je egiptovski atašej ponujal denarno in drugačno pomoč za napad na kraljevsko družino in člane Jordanske vlade.

Današnji egiptovski časopisi obtožujejo jordansko vlado in kralja Husaina, da sta izdala stvar osvoboditve arabskih držav. Vladi naklonjeni »Al Šaab« imenuje sedanjo jordansko vlado »izdajalsko tolpo«, in pravi, da je izgon egiptovskega vojaškega atašeya »nebogljeno poskus oblatiti Egipt, hkrati pa čen v verigi politike, ki se je bila začela s strmoglavljenjem Nabulsijeve vlade.« Ravatelj časopisa »Gammhuriya« obtožuje kralja Husaina, da je zahteval od ZDA, naj zamenjajo Veliko Britanijo, še tedaj, ko je bil Nabulsi navezali stike za prenehanje britansko-jordanske zveze.

V Kairu menijo, da je Jordanska vlada po zahtevi, naj se sirijske čete umaknejo iz Jordana, po izgonu egiptovskega vojaškega atašeya in sistematičnih napadih v tisku in radiu skalila dobre odnose z Egiptom in spravila v nevarnost skupno poveljstvo Sirije, Egipta in Jordana ter sporazum o arabski solidarnosti.

V Kairu zatrjujejo, da si Egipt ne želi zaostritve odnosa.

Mednarodna preiskava — New York, 13. jun. (AP) — Člani azijsko-afriške skupine na sedežu OZN, ki združuje 27 držav, so se danes zbrali, da bi vnovič proučili alžirsko vprašanje. Zvedelo se je, da je sestanek sklican na zahtevo zastopnika alžirske fronte narodne osvoboditve v New Yorku, ki je prejšnji teden zahteval od generalnega sekretarja OZN Hammarskjolda, naj bi mednarodna komisija preiskala primer uboja tri sto muslimanov v alžirski vasi Meluzi.

Boji pri Macuju

PEKING, 13. jun. (Nova Kitajska). — Časopis »Zen Min Zi Bao« ostro piše o kršitvi kitajskega zračnega prostora, ki so jo zagrešila ameriška letala. Po mnenju časopisa je namen izživljanja povečati napetost v Aziji, hkrati pa preprečiti proces mirobilne osvoboditve Formoze. Kitajski narod nikomur ne grozi niti ne osvaja drugih držav in tudi ne bo dovolil, da bi mu grozili ali napadali njegovo državo.

Riko Debenjak prejel japonsko nagrado

Tokio, 13. jun. (AFP) Na prvem mednarodnem biennialu grafike v Tokiju je jugoslovanski likovni umetnik Riko Debenjak dobil nagrado japonskega ministrstva za zunanje zadeve.

Madžarski begunci

BEograd, 13. jun. (Tanjug). Včeraj se je vrnilo na Madžarsko 34 madžarskih beguncev mladihcev, starih od 14 do 16 let. Preden so prestopili jugoslovansko-madžarsko mejo, so v Srbobranu pred zastopnikom visokega komisarja za begunce in člani mešane komisije ponovili željo za vrnitev na Madžarsko.

OSLO — Na povabilo jugoslovanske ZB je odpravila iz Oslo v Beograd skupina sedemnajstih Norvežanov, ki so med vojno pomagali jugoslovanskim internirancem v nacističnih taboriščih.

NEW YORK — Skrbniški svet OZN je sicer obravnaval poročilo generalnega sekretarja Hammarškjolda o sklepu britanskih oblasti, ki študentom iz britanskega Teza počelo izdati izhodnih vizumov, da bi v SZ, na Poljskem in v Jugoslaviji končali svoje šolanje.

PARIZ — Objavili so francosko notno Sovjetski zvezi, ki velja za odgovor na sovjetski predlog z dne 13. aprila v skupni deklaraciji, v kateri bi osodili vsako uporabo sile na Srednjem vzhodu. Kakor britanska in ameriška, tudi francoska vlada zavrnila sovjetski predlog.

PARIZ — Dvojevalni neredi in izgredi francoskih priseljencev proti muslimanom v Alžiru so se končali šele pred večeršnjem ponovno francoskih poročila, v katerih v užitnih spopadih ubitih izmuslimanov, čez 100 pa hudo ranjenih. Demonstranti so razbili in izropali nad sto muslimanskih trgovin, mnogo pa so jih zažgali.

Trst, 13. jun. (Po telefonu) Vsa kuga grobost zapusti v živem občutku odpora, ogorčenja in razočaranja. Če pa kane grobost v bistro vdušje poštenega in iskrenega optimizma, potem je razumljivo, da je reakcija v nasprotnem smislu toliko silnejša, občutek razočaranja pa toliko močnejši...

V mislih imam slučaj »Jurkovič« (če kopiram tržaške kolege, ki so se svojčas obirno ukvarjali s primerom Maruccia), to je primer jugoslovanske šoferja, ki je peljal italijanski firmi meso v Benetke, nazaj grede pa zaradi prometnega prekriška doživel avanturo, ki bi dala zlobnemu perustu priložnost in pobudo za razpohovanje jedva še tleče žerjavice, ki si jo prizadevajo vsi dobro in trezno misleči na obeh krajih mejne črte čimprej za vedno pogasiti.

Jurkovič Milan, 27-letni šofer iz Like, je prikupen in miren fant že po zunanosti in tudi največji skeptik mu ne bi prisodil, da bi utegnil biti nevaren ali celo kriminalalec. In vendar mu manjkata danes dva zoba, njegov suknič pa je krvav... Njegova povest je kratka:

3. junija se je vračal iz Benetk proti Trstu, odkoder je nameraval takoj naprej v Jugoslavijo, potem ko je v Benetkah v redu izročil zaupano mu pošiljko italijanski firmi »Dej Antonio«. Prvič je vozil po tujini in se je orientiral le po kažiputih, ker jezika ne pozna.

Teža dne ob pol treh popoldne je njegov devetonski tovornjak-hladilnik blizu Miramara ustavil prometni stražnik. Ko se nista mogla sporazumeti, je stražnik zahteval potni list.

Do bil je prebudil, prometnika, ki ga je pobli na tla ni bilo več, pač pa je kmalu prišel policijski jeep, ki mu je moral Jurkovič slediti s svojim tovornjakom na sedež prometne policije in preko tolmača, ki je slabo govoril srbohrvaščino, sestavil zapisnik v italijanski in mu zapretili, da bo »sedel mesece«, če ne podpiše zapisnika v jeziku, ki ga ni razumel. Na zahtevo, naj obvesti konzulat, so mu predstavili nekega plavalaskega moškega, ki je zelo slabo tokel srbohrvaščino, češ to je predstavnik jugoslovanske delegacije in bo že on vse uredil. Medtem ko je tovornjak

ostal na dvorišču policijske kasarne, so Jurkoviča vkleknjena odpeljali v zapore »Coroneo« in ga vrگی v samico.

Pet dni so ga zdravili z obkladki in injekcijami, potem pa je prišel preiskovalni sodnik in ga na kratko zaslišal s pomočjo tolmača, ki je prav tako slabo govoril srbohrvaščino. Šele od njega je Jurkovič zvedel za »zločin«. Cesta, po kateri je vozil, je dovoljena samo vozilom do 3,5 ton, on pa je imel skoraj 10-tonski tovornjak...

Tudi v »Coroneu« mu na vztrajno zahtevo »da pride v stik z jugoslovanskimi predstavniki v Trstus niso ugodili, pač pa so ga premetstili v skupno sobo s tremi kriminalci.

Jugoslovanski konzulat je bil obveščen o aretaciji šele 12. junija. Jurkovič je bil sicer dve uri po razgovoru s konzulom izpuščen iz »Coronea«, a prepeljan v zapore glavne kvestre, kjer je bil ob 11 ponoči znova zaslišan in to o stvarih, ki nimajo z njegovim »zločinom« to je s prometnim prekriškom ničesar skupnega: »Kdo ga je poslal v Italijo ogledovat vojaške objekte; ali pozna te in te iz Zagreba; kdaj je konzil in podobno. Šele danes dopolnje je bil Jurkovič izpuščen in se bo še nočjo vrnil v domovino, kjer njegovi domači deset dni niso ničesar vedeli o njegovi usodi.

Ceno za prometni prekrišek, ki ga povsod v svetu uredijo takoj, na licu mesta, v najslabšem primeru s denarno globo,

je pisal Jurkovič dokaj drago. V mislih nimam le deset dni tako nehumanega kot nerazumljivega ravnanja, marveč tiste moralno klofote, ki jo je doživel dal vzpodbudnemu prizadevanju, za katerega smo mislili, da je obojestransko iskren in zaželen. Izjave uradnih in neuradnih predstavnikov naj medsebojni človeški odnosi utrejo in olajšajo pot večini nekoliko počasnim diplomatom, so bile sprito tega dogodka do neke mere postavljene v dvomljivo luč, saj so si nekateri posamezniki — toda vendarle v svojstvu uradne osebe — brez reakcije dovolili, da v deželi, kjer je tekla zibelka evropskega humanizma, pljunjejo na te tradicije, ker »je šlo pač samo za Jugoslavo...« Ne bi hotel misliti, da so metode, katerih žrtev je bil Jurkovič, sistem, toda podobne izkušnje nekaterih obtožencev s tako imenovanega škedenjskega procesa odkrivajo, da tudi ne gre samo za bevo vrano, za sporadične in nezazeleno izjeme! Nikakor ne želimo, da bi iz »primera Jurkovič« vznikla nikomur koristna polemika, povsem iskreno pa želimo in bomo po svojih močeh prizadevali čimbolj uresničiti besede o tem »naj bi človeški odnosi — pa naj gre za izmenjavo kulturnih dobrin, za drobne reče in težave obmejnega prebivalstva ali pa za administrativno poslovanje — utirali pot, včasih morda nekam počasnim diplomatom...« Miran Suštar

na četrtak

Pred festivalom

V torek, 18. junija, bo v Moderni galeriji v Ljubljani otvoritev tradicionalne mednarodne razstave sodobne grafike. Na sliki je motiv z vabila, ki ga je dni nazaj pripravila organizacijski komitej

USPEH

Slovenske filharmonije v Italiji

V torek zvečer se je vrnila z kredno uspele koncertne turneje po Italiji umetniška skupina Slovenske filharmonije. Simfonični orkester, mešanji zbor in oporni solisti, ki so sodelovali na tej turneji, so pod vodstvom dirigentov Sama Hubada, Boga Leskoviča in Rada Simonitiča znova potrdili sloves, ki so si ga pridobili že na lanski turneji v tej klasični deželi glasbe. Še več, sedanjí uspehi so gotovo še prekoračili lanskoletne in obširno, pa tudi strokovne kritike so na vseh koncertih odlično ocenili naše izvajalce. Slovenska filharmonija je izvedla koncerte v Bresciji, Arezzu, Piacenzi, Aquilii, Palermo in končno v Trstu. Koncert v tržaškem Avditoriju je bil pravo slavje in so se ga udeležili ne samo številni slovenski, ampak tudi italijanski koncertni poslušalci. Glavne tri skladbe, ki so jih imeli na programu, so bile Verdijev Requiem, Dvoržakova Stabat Mater in Orfove Carmina Burana. Ves ansambel, ki je štel 168 ljudi, je poleg svoje umetniške zmogljivosti na tej čisto zelo naporni turneji — iz Palerma v Brescijo so na primer potovali celih 27 ur — pokazal tudi izredno umetniško zavest in poštenost. O uspehu pričajo tudi številna nova vabila italijanskih in drugih koncertnih agencij, ki so jih dobili za bodoče. Med drugim so se zlasti v Palermo zavzemali za to, da bi Slovenska filharmonija prišla čimprej znova na gostovanje, če že ne novembra letos, pa vsaj v februarju prihodnjega leta, ko bi organizirali koncertno turnejo po vseh večjih mestih Južne Italije.

Pogovor pod kostanjem

Obvezna, a iskrena čestitka. Na klopcu pod kostanjem je sédel pisatelj Jus Kozak, ki mu je Zveza književnikov Jugoslavije pravkar podelila nagrado za življenjsko delo v tem smislu, da bodo vsa njegova dela natisnila v srbohrvatskem, slovenskem in makedonskem jeziku. »Priznam, da mi zelo dobro stori priznanje,« je odgovoril na uvodno vprašanje, »še posebej pa se čutim zadolženega pred slovenskim odborom v žiriji, ki me je s svojim predlogom počastil. A naj omenim še mimogrede, da me je posebej razveselila brzojavka iz »Večernega lista« iz Zagreba, od koder so mi k nagradi čestitali, čeprav nimam z njimi nobenih posebnih zvez. Seveda pa je res, da so moja dela bila že celo pred vojno precej znana na Hrvaškem in da sem čisto tudi tam doživel boljše kritike kot doma.«

Zaradi česa mislite, ste dobili nagrado?

»Nimam pojma. Morda zato, ker me smatrajo za razmišljujočega umetnika, kot pravijo.«

Kdaj ste bili še v življenju srečni?

»Če se mi je kako delo po moje posrežilo, sem bil najbolj srečen. Kajti prav svetlih trenutkov v življenju sicer nimam.«

Kateri lik iz vaše literature so vam najbližji?

Teško je reči. Pri vsakem bi lahko še nekaj črt dodal, ker mislim, da se mi še niso povsem posrežili. Blizu so mi pa liki iz Celine in Lesene žlice. Res pa je, da povsem zadovoljen s svojim delom nisem nikoli.«

V čem, mislite, da je človeška dolžnost pisatelja?

»Pisatelj mora vselej govoriti resnico in to resnico po mojem pisatelju večkrat vidi bolje kot drugi. Ne sme je zamolčati, ker sicer se to pozna njegovemu lastnemu delu.«

Kaj mislite sploh o sodobni literaturi?

»Marsikaj se očita sodobni literaturi, a zdi se mi, da so njene napake v drugih panogah.«

Ali pišete zaradi izpovedi ali z namenom, da komu koristite?

»Predvsem kot svojo izpoved; a če je resnica povedana, to gotovo komu koristi.«

In bodoči načrti?

»O njih ne govorim rad, čeprav jih imam več. Mislim pa, da bom kljub nagradi za doživljenjsko delo lahko še naprej delal.«

Kako bi se v življenju odločili, če bi ga še enkrat začeli?

»Nič drugače se ne bi odločil.«

Pogovor sta končala in ustal je s klopcu pod kostanjem.

Blizajo se dnevi Petega ljubljanskega festivala. Z odlično voljo, da bi zagotovili glavno mesto slovenske republike festivalsko tradicijo, so organizatorji dosedanjih ljubljanskih festivalov ob sodelovanju nekaterih novih moči pripravili program, ki predvsem upošteva posebni račun d' être takih prirediteljev v središčnem mestu Slovenije: manifestacijo nekaterih najboljših umetniških korpusov Ljubljane. Tako bo letos velik del programa izvajala ljubljanska Opera s svojim orkestrom, pomnoženim z instrumentalisti Slovenske filharmonije, s svojimi solisti in zborom, posebej pa s svojim baletom, ki bo priredil več samostojnih večerov. Prav tako bo samostojno nastopila Slovenska filharmonija. V tej vrsti prirediteljev reprezentativnih domačih korpusov se obeta tudi večer, na katerem bodo nastopili tržaški in koroški pevski zbori.

Zdi se nam primerno, poudariti predvsem to domačo linijo letošnjega festivalnega programa, kakor ves program, je tudi ta del sestavljen z resničnim čutom odgovornosti za umetniško raven festivalnih prirediteljev. Ni pričakovati tudej imenovanih senzacionalnih večerov. Morda bo za to odmerjen kak drug čas in določen drug prostor. To, kar bomo videli in slišali v Križankah, bo imelo prvenstveno značaj slovenske umetniške reprezentacije. Tako bo balet ljubljanske Operе potekal takoj prvi večer (29. junija) svojo rastočo zmogljivost in koreografsko kulturo v Hrističevju »Ohrušček legendi«, nato pa v Čajkovskega »Lebodem jezera«. Čeloten operni ansambel bo tudi letos uprizoril pod mlitim nebom »Prodano nevesto«, ki je že lani doživela nepozaben uspeh in ki jo bo veslek domačin in tuj gost z veseljem razgledal.

Leen Koporc razstavlja

Predvčerajšnjim je bila v Prešernovem muzeju v Kranju odprta razstava akademskega slikarja Leona Koporca. Mladi umetnik je za ta svoj prvi samostojni nastop izbral olja in risbe s pokrajinskimi in figurativnimi motivi, ki lepo prikazuje njegovo znanje in talent. Z nekoliko poenostavljeno linijo in barvno ploskvijo ustvarja občutek tople poezije.

sejem znova pogledal. Potem se bo ljubljanska Opera postavila z izvedbo Bravničarjeve opere »Hlapec Jernej«, s katero je glasbeno zaživel najpopularnejši Cankarjev literarni tekst. Mimo že navedenih bo nastopila še Akademsko folklorna plesna skupina »France Marolt«, prof. K. Rupel pa bo dirigiral koncert ansambla slovenskih solistov. Ob koncu bodo priredili solisti še večer pesmi. Tako bo izmed 23 večerov od 29. junija do 21. julija 15 večerov odmerjenih domači reproduktivni umetnosti. S tem bo Peti ljubljanski Festival zares postal kulturno pomembna in hkrati za vsakogar mikavna revija slovenske operne, baletne, vokalne, instrumentalne in folklorne umetnosti. Postal bo to, kar smo si od njega želeli in predvsem pričakovali.

Pri tem pa je treba z vsem priznanjem upoštevati tudi de-

lež gostov, ki bodo prevzeli dobro tretjino vseh prirediteljev. Zlasti opozarjamo na gostovanje zagrebške Opere, ki bo v dveh večerih nastopila s svojo reprezentativno uprizoritvijo »Kneza Igorja«. Posebej bo gostoval zagrebški balet s Stravinskim, Sauguetom in Vivaldijem — s programom, ki omogoča močan koreografski učinek. Izmed koncertnih gostovanj omenjamo predvsem koncert »Collegium musicum« in »Zagrebskega kvarteta«. Trst bo tudi letos zastopal z znamenitim triom »Ars nova«.

Folklorno umetnost, ki je bila na lanskem festivalu tako lepo predstavljena, bo letos prikazala mimo že omenjenega slovenskega ansambla beograjske »Kolo«, ki bo priredilo večer jugoslovanske folklore. To so obrisi programa Petega ljubljanskega festivala. Ne dvomimo, da bodo dosedanje

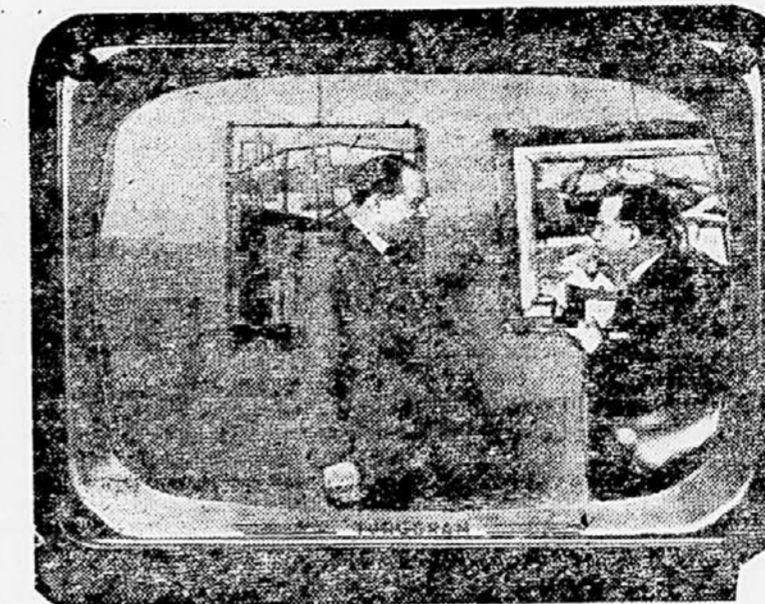
izkušnje omogočile tudi letos brezhibno organizacijo teh prirediteljev, ki po svoji umetniški resnosti sodijo med programsko najvišje vzpore dosedanjih festivalov. Tako bo mesec julij v Ljubljani s svojimi večeri v Križankah in drugod kulturno zelo živahen. Upati je, da bodo tem festivalnim prireditvam prisostvovali tudi tuji turisti, ki ob tem času obiskujejo naše kraje. Ljubljana naj bi se tudi sicer pripravila za svoj festival.

GOSTIJE IZ BEOGRADA

V soboto in nedeljo bo v Mestnem gledališču v Ljubljani gostoval ansambel Beograjske komedije. V dveh popoldanskih in dveh večernih predstavah bodo gostje, ki se nahajajo na enomesečni turneji po Hrvaški in Sloveniji, odigrali štiri dela iz svojega komedijskega repertoarja: »Mistra Dolarija« Branislava Nušića, ki sodi med njihove najbolj uspele uprizoritve, »Skupno stanovanje« Dragotina Dobričevića, ki so ga do sedaj ponovili že sto tridesetdesetkrat pred več kot 170.000 gledalci, »Hladni tuš« Vladimira Majakovskega, nenavadno originalno satiro velikega sovjetskega pesnika, ter lahkonobno sodobno francosko komedijo »TTX«, ki sta jo napisala C. Loren in P. Mez.

Beograjska komedija, ki je bila ustanovljena leta 1949, se je svojemu domačemu občinstvu v kratkem času zelo priljubila. Med izpolnjevanjem svoje naloge — nuditi ljudem veselje in kvalitativno razvedrilo — se je razvila v živ, dejaven in zrel ansambel, ki ima v gledališkem življenju našega glavnega mesta čisto posebno in važno vlogo. Zadnje čase pa razširja svojo dejavnost tudi z gostovanji po vsej državi. Tako ima zdaj tudi slovensko občinstvo priložnost, seznaniti se z renomiranimi gosti in z njihovim repertoarjem, ki bo zanj pomenil zanimivo novost.

SLIKAR V OKVIRU

Mar še en nov okvir okrog slikarja Lojzeta Spacala in dveh njegovih že tako uveljavljenih slik? Ne, samo posnetek televizijske prenosa razgovora, ki ga je imel naš tržaški rojak z zastopnikom pariške televizije ob svoji nedavni uspehi umetniški razstavi v galeriji Rive Gauche v Parizu. Ker še nimamo TV zveze, je prišel posnetek na stran našega lista z majhno zakasnitvijo, hkrati s njim pa tudi kratka kritika iz brusselske revije Beaux arts. Avtor R. V. G. poroča, da je bil zelo ugodno presenečen ob prvem Spacalovem nastopu v Parizu in da razodeva Spacal odlično kvaliteto tako v olju kot v grafiki. »To je nedvomno deskriptivno slikarstvo, vendar je doseglo svoj oseben, poetičen slog in prav tak odmev. Na ta način se da pojasniti še svetovni sloves tega »lokalnega« slikarja.« Kritiki povezuje Spacalov umetniški izraz z okoljem, iz katerega je izšel: »V Trstu, njegovem rojstnem mestu, se srečujeta Vzhod iz Zahoda, je pol poti med Bizancem in Rimom. Moj ugledni kolega Marchiori, ki ga je uvedel v Pariz je napisal: Njegovo vizijo hrani država s tradicionalnimi pogledi, ki jih je znal dojeti in prenesti s pravo neposredno in rustično naivnostjo... Njegova domača pokrajina je polna neke fantastične geometrije, kjer se morda srečujeta spomin in podzavest: ko se pokorava sentimentu slovenske ljudske tradicije, se hkrati pokorava svojim lastnim intimnim spominom.«

V KINU nam kažejo

Vrata pekla

Reklama, ki nam je z japonskim filmom »Vrata pekla« napovedovala najboljši filmski barvno mojstrovino, nas to pot ni razočarala. Film, ki je v vsebinskem pogledu za evropske pojme precej povprečen in enoličen zgodovinska zgodba dviga do mednarodne pomembnosti njegova mojstrska tehnična plat. Pravzaprav ne moremo govoriti le o tehnikah, ker sta si v »Vratih pekla« umetnost in tehnika podali roke in se združili v eno samo umetniško celoto.

O tem dojstvu ne govori le skrbno rekonstruirano zgodovinsko okolje z rekviziti, oblekami in neštetiimi drugimi detajli, temveč predvsem barve. Mojstri svile in porcelana se dokazali, da do vseh fines obvladajo in polžahnjujejo tudi moderno barvno filmsko tehniko. Z izrednim okusom komponirano bogastvo barv daje predvsem vse, kar se nam dostojno prikazuje ameriški mojstri barvnega traku. Zato ob ogledu tega filma ne posvetite preveč pozornosti zgodbi sami, pa čeprav jo interpretirajo dobri igralci (med njimi je gotovo na prvem mestu Igralka, ki je z odlično mimično in psihološko igro izoblikovala ilic glavno junakinjo), temveč občudujte bogato pravilno barvno ozračje japonskih filmskih umetnikov.

najstarejše in precej cenene vrste. Tako iz filma seveda ni mogla nastati niti biografija umetnika niti umetniško prikazana biografija. S. G. B.

Ko bom odšel

Slava in ugled mehiškega filma, čigar mojstrovino smo pred leti občudovali, sta sedaj vsaj po našem filmskem programu zadnjega časa sodeč — res v nekakšni krizi. Ob ogledu filma »Ko bom odšel«, ki ga te dni predvajajo v Ljubljani, ni treba veliko premišljevatí o vzrokih tega zastoja. Film je posnetek popularne in precej povprečne severnoameriške zvrsti, biografije glasbenega filma ozroma revije. Manjše možnosti, manjša sredstva — manj vizualnega bogastva, še večja povprečnost in skromnost.

Film pripoveduje na precej enoličen in ne preveč iznajdljiv način življenjsko zgodbo mehiške kompozistke Marije Grever, avtorice popularnih domoljubnih popevk in Slingerjev. Ker so hotele ustvariti v filmu povezati v sopek njene najbolj popularne pesmi, neprestano preklinja zgodbo prepevanje, kar na koncu deluje že utrudljivo.

Namesito anekdote Mrzim automobile ki...

V avstrijskem časopisu sem prebral novico, da je nekje lepega mejskega dne 1957. leta na cesti, ki vodi na Pleštan goro (Kahlenberg), koroški pesnik Mihael Guttenbrunner (1894. leta je prejel Traklovo nagrado za liriko) z drvarsko sekirko poškoval več avtomobilov. Le za hip so jih zapustili lastniki, občudovali so naravo, lep razgled, hotel, in ko so se vrnili, so našli s strašnimi ranami razdejana vozila (Mercedese, Bučke, Volkswagne, Fiate; črne, rdeče, modre barve itd.).

Policija je pohitela z avtomobili, opremljenimi z radijskimi sprejemniki in oddajniki; naskočila je moža, mu s silo vzela orožje in ga odpeljala na kiniko za živčno bolnico. Na vprašanje, zakaj je to počel, jim je pesnik odgovoril: »Mrzim automobile, ki motijo lepoto narave!«

Osemindesetletni, uveljavljeni avstrijski poet je tako v drugo prestopal prag zavoda za umobolne; prvič ga je spoznal 1945. leta, ker se je osiro obregní ob vojaka okupacijske vojske; takrat so domači strokovnjaki odklonili odgovornost za takšno ravnanje s pesnikom. Še prej, davno pred tem, so ga napodili (petnajstletnik) iz grafične šole, ker se ni hotel pridružiti petju nacistične pesmi (Horst-Weselo Lied).

S pesnikom Mihaelom so bile torej še vedno težave, pa naj jih je že imel nacistični vzgojitelj, angleški okupacijski seržant ali dunajski policaj. Postopek je bil, kot vidimo, vedno hkratek in jedrnat: zapodil so ga ali v najboljšem primeru zaprli v norišnico; kaj naj bi drugega stordil z njim?

Mihael Guttenbrunner je rad prebral Cankarja, o njem je napisal tudi esej; njegove domislice, njegove pesmi, podobe v njih so izredne, čudovite! Ali je to mogoče avstrijski Vilon dvajsetega stoletja, kajti tako sočen je njegov umetniški izraz, kadar polje o neusmiljeni beznici, ruševinah in domovini z razrušenimi rekami, žalostnimi, prestavljenimi gorami?

Ne, ta še mladi avstrijski poet se razrača v podobo usode sodobnega pesnika v nekem svetu, in zato je moj dvom kratkotrajen. To ni Vilhon, niti Don Kihot, temveč je to pač lahko le Mihael Guttenbrunner, ki je nekoč zpevala v knjigi »Sledi in ostanki« (Založba Kaiser, Celovec, 1947):

»Nemiren stopam po prazni dolini... stopam po Prazni dolini sem in tja med plešastimi gorami, ne najdem kraja, ki bi me zadovoljil, ne najdem sledi in ne sprejemni mignjenja, da pripravljajo navadno življenje, ki je nekakj prebivalo v dolini.«

Rek Arh.

ZAPISKI S POTI PO POLJSKI

Svatba in čajnik

V Krakovu sem dva večera posetil gledališča. Kajti že v Lodzu in Varšavi so me opozorili, da si ne more ustvariti prave sočbe o sodobni poljski gledališki umetnosti, kdor ni videl gledališča v Novi Huti.

Nova Huta je vsekaror eden najznačilnejših »podvigov« nove Poljske. Impozantne dimenzije jeklarskega kombinata in novega mesta, ki so ga postavili zraven, zgovorno pričajo o ustvarjalnih silah poljskega ljudstva. Lokacija kombinata, ki je precej oddaljen od surovinskih virov, je sicer predmet različnih pripomb in naknadne kritike in z velikimi težavami se borijo za njegovo rentabilnost... toda kar je, je mogočna tovarna stoji in postaja z vsakim dnevom bolj življenjsko važno središče za tisoče in tisoče ljudi. Novo mesto, ki so ga zgradili deloma zaradi potreb tovarne in deloma kot nekakšno protitežev »meščanskemu« Krakovu, so začeli zidati komaj pred šestimi ali sedmimi leti, danes pa že daje streho 80.000 prebivalcem. To pač navdaja človeka s spoštovanjem in ga tolaži ob pogledu na enolične vrste golih, rdečih hiš, ki so tako značilne za arhitekturo sodobnih poljskih mest... Jasno je, da jih je postavila krvava potreba, vendar je očitno videti, da lepota in domišljija nista imeli pri tem prav nobene besede.

Lil je dež, čofotali smo po lužah in blatu in komaj smo našli gledališče, sivo, dokaj neznanatno stavbo sredi stanovanjski blokov. In bili smo navdušeni presenečeni, ko smo za temi malo obetavnimi zidovi odkrili izredno okusno in moderno opremljene prostore. Bil je to ambient, ki se je docela prilagal odlični in moderni predstavi, ki smo jo gledali nato. Goldonijev »Sluga dveh gospodov« se je bleščal pred nami v slikoviti in scenaciji, v domiselni, originalni režiji in v lepo stilizirani, mestoma virtuozni igri igralcev. Nekateri stvari in nekateri dosežki so me prav izredno sponinjali na Strehlerjevo uprizoritev, ki smo jo videli tudi v Ljubljani, toda

režiserka in vodja gledališča Krystyna Skaszanka, ki sem ji to povedal, mi je odurnila, da žal še nikoli ni bila v inozemstvu in da tudi o Strehlerjevi predstavi ne ve ničesar. Pač pa mi je hkrati zapudala, da se prav letos odpravljajo v Benetke, kjer bodo sredi julija nastopili na Goldonijevem festivalu. Izrazil sem ji svoje prepričanje, da bodo nedvomno dosegli lep in pomemben uspeh. Ona pa je dodala, da se bodo spotoma ustavili tudi na Dunaju in da si ničesar bolj ne želijo, kakor da bi lahko izkoristili to potovanje še za nastop v Jugoslaviji. Sploh bi radi navzeli stike z našimi gledališči. Iskreno sem menil, da bi bil njihov obisk za nas zelo zanimiv — in le upati je, da se bo našel kdo, ki bo to organiziral. Naslov se glasi: Teatr Ludowe, Nowa Huta. Mimo Goldonija imajo trenutno na repertoarju menda še Gozija, Werfla, Shakespeara, Steinbecka in Slovackega...

Režiserka in vodja gledališča Krystyna Skaszanka, ki sem ji to povedal, mi je odurnila, da žal še nikoli ni bila v inozemstvu in da tudi o Strehlerjevi predstavi ne ve ničesar. Pač pa mi je hkrati zapudala, da se prav letos odpravljajo v Benetke, kjer bodo sredi julija nastopili na Goldonijevem festivalu. Izrazil sem ji svoje prepričanje, da bodo nedvomno dosegli lep in pomemben uspeh. Ona pa je dodala, da se bodo spotoma ustavili tudi na Dunaju in da si ničesar bolj ne želijo, kakor da bi lahko izkoristili to potovanje še za nastop v Jugoslaviji. Sploh bi radi navzeli stike z našimi gledališči. Iskreno sem menil, da bi bil njihov obisk za nas zelo zanimiv — in le upati je, da se bo našel kdo, ki bo to organiziral. Naslov se glasi: Teatr Ludowe, Nowa Huta. Mimo Goldonija imajo trenutno na repertoarju menda še Gozija, Werfla, Shakespeara, Steinbecka in Slovackega...

terim vsakdo počne, kar hoče, ki se ga vsakdo spomni samo takrat, kadar ga potrebuje, in ki je v bistvu v samo napoto, nepotreben in odvečen. Tekst in »hipermoderne« odrska oblika te očitno in zaprejenje revije sta bila tako domiselna in nadarjena, da sta me res prepričala o pristnosti občutja — in da sta zbudila v meni resnično začudenje nad tolikšnim pomanjkanjem človeške orientacije in vere v kar si že bo. Res, to in pa nekateri še bolj drastični primeri globoke depresije, ki razasja med poljsko intelektualno mladino, so mi tu in tam zbužali prav neprijetne in smračne občutke. Toliko bolj sem se končno razveselil v Novi Huti, kjer sem spoznal mlade ljudi pri vztrajnem delu za moderno gledališče, oborožene z voljo, znanjem in širokimi konceptjami.

Toliko o poljskem gledališču.

Tit Vidmar

Truffaldino v Novi Huti

Po Slovacem se imenuje veliko, tradicionalno gledališče v Krakovu. Tu sem videl Wyspiarskega »Svatbo«... delo, ki spada v poljsko klasično nacionalno dramatično, simbolistično in satirično delo, prežeto z grenko ironijo in žalostjo nad nemočjo poljskega naroda, napisano v bleščatih verzih in natrpano z zgodovinskimi izuzjaji, ki nepoučene mu gledalca ničesar ne povedo. K temu še spojevstven, nedramatičen dramaturški prijem ter pieteta do avtorja — v celem predstava, ki izkazuje lepo tradicijo in solidno gledališko raven, ki pa je izrazito vezana na nacionalno občutje in ki brez tega utruja... Abili so v njej trenutki, ob katerih sem se moral spomniti na čajnik.

Toda še prej moram omeniti Majakovskega. Satira, satira v vseh oblikah, ob vsaki priložnosti in za vsako ceno — to je ena glavnih značilnosti sodobnega poljskega kulturnega in posebej gledališkega prizadevanja. Zaradi tega tudi s takšnim navdušenjem in uspehom igrajo Majakov-

Razveseljiv napredek

Pred letno skupščino Socialistične zveze za Pomurje

Okrajni odbor Socialistične zveze v Murski Soboti se je pod vodstvom novega predsednika Miroša Ledineca vidno uveljavil pri svojem delu ter uspešno vodil politično dejavnost na svojem področju. O tej vlogi okrajnega političnega vodstva bodo jutri razpravljali izvoljeni delegati na redni letni skupščini, ki bo analizirala delo Okrajnega odbora Socialistične zveze v zadnjih dveh letih. OO SZDL je skrbel za enotno načelno politiko v vseh forumih ter pomagal občinskemu odboru SZDL in skupno z njimi osnovnim organizacijam. Največjo pozornost so posvečali političnim in gospodarskim problemom okraja, združništvu in društvom.

Zadnji občini zbrali osnovnih organizacij SZDL so pokazali napredek v primerjavi s prejšnjimi leti. Priprave za občne zbornice so bile najučinkovitejše v občini Ljutomer Murska Soboti in deloma tudi v Radgoni in Belčinih. Našibabe so pripravile potekale v lendarovski občini, kjer občinski zbor niso mogli zaključiti do določenega roka. V občini Martjanci ena osnovna organizacija ni sklicala občnega zbora; tu je stari odbor sestavljal kar sam novi odbor in postal seznam na občinski odbor SZDL, kar pa je bilo naknadno urejeno. V pripravah za volitve odborov osnovnih organizacij Socialistične zveze so sprejeli v Pomurju 1635 novih članov. V Socialistični zvezi je v Pomurju vključeno 32,7 odstot volilnih upravičencev. V okraju je še vedno sedem vasi, v katerih ni nobenega člana Socialistične zveze. Stanje članstva je zelo nizko in še vedno ne zadostuje. Na vsi je zelo razširjena miselnost, da je dovolj, če je član SZDL družinski poglavar in so tako avtomatično vsi polnoletni člani družine tudi člani SZDL. Prav zato pa manjkuje v članstvu že

in mladina. Teška miselnost ima zelo slabe posledice. Posebno pozornost so okrajni in občinski odbori SZDL posvetili vzgojnemu delu, ki se je odvijalo v povezavi z različnimi društvenimi organizacijami, društvenimi organi in združenji. Tako so priredili nad 100 tečajev za pletenje, kuhanje, šofiranje, konserviranje mesa in sadija, šivanje, za kvalifikacije, za razne jezike in za širjenje zdravstvene prosvete. Pomembno vlogo so odigrali pri vzgojnem delu razni seminarji in številna predavanja. Opaziti pa je padanje števila kmetijsko-nadaljevalnih šol. Okrajni odbor Socialistične zveze ima tudi 36-članski predavateljski gospodarsko-politični aktiv, s katerim pomaga občinskemu odboru razširjevati razna vprašanja.

MariBORski pevci so se vrnili z gostovanja po Dalmaciji. Mešani pevski zbor KUD »Jože Hermanko« se je vrnil z uspešne tridenne koncertne turneje po Dalmaciji. Zbor je priredil v Solinu uspešni koncert narodnih in umetniških pesmi pod vodstvom dirigenta Janeza Komarja. MariBORski pevci so občiskali tudi Trzin, Dalmaciji, kjer so si ogledali kulturne in zgodovinske znamenitosti. Tako so vrnili občisk pevskega zbora »Slovan« iz Solina in folklorni skupini iz Vranjca, ki sta že letos gostovali v MariBORu. Letošnje koncertno gostovanje za razne prireditve, restavracije, kuhinje, več sobami in skupnimi ležišči ter nekaterimi drugimi prostori. V avtorini nameravajo uveljaviti tudi v MariBORu zbiranje, ki bo uresničevale zamisli z veseljem pozdravili.

Prisrčna prireditev
V sredo dopoldne so priredili otroci predšolskega vrta v Spodnji Šiški prisrčno slovesnost, ki naj bi pomenila zaključek leta, za katerega so pripravili slovo od predšolske dobe. Ob belu potrjenih muzikan so se zbrali otroci najprej k zajtrku, ki je bil lokrat bolj slovesen kot navadno, saj so se jim s krožniki ponujale slastne hrenovke — in ko so vse popravili, so se nekateri otroci spremenili v balčke, mušice in balete, ki so ljubko plesali ob spremljavi harmonike. Poleg malih gledalcev — sredinčkov in najmlajših — so se zbrali tudi odrasli, saj so tudi mamice in očki prihiteli, da vidijo svoje otročke, ki so z nastopom pokazali, kaj vse so se v vrstu naučili. Nekaterih otrok, bodočih šolarjev ne bo več v vrtec, drugi pa se bodo spet srečali jeseni v šolskem vrtec, tedaj pa že pri resnem delu, učenju. Toda pravo gotovo bodo tudi tam prebili marsikatero veselo urico. V.K.

Pravkarina BEOGRajske OPERE, VALERIJA HEYBALOVA, bo gostoval v soboto v »Tosca« in v sredo v »Maribor« gledališču kot zadnja letošnja premiera. Razen Heybalove pojeta Oskar Zornik, kot Cavarin dosi, Mirko Gregar, kot Scarpino, v ostalih vlogah pa nastopajo Danilko Seranžič, Aleksander Kovač, Milan Gorenšek in drugi. Režiser je Ciril Novak, svet kot direktor, Jp.

Motiv iz Skofje Loke — foto F. Močnik

Večja proizvodnja - večji blagovni promet

dve lamskeletni gospodarski značilnosti škofjeloške občine — Kmetijska proizvodnja prerašča »planske« naloge — Vsa gostišča, obrtne delavnice in Komunalni podjetje bodo letos plačevali svoje družbene obveznosti v pavšalu

Pred dnevi so razpravljali odborniki ljudskega odbora občine Skofja Loka o letošnjem družbenem planu, ki je v primerjavi z lamskim nekoliko večji. Ker so o planu razpravljali že tudi volivci, so ga na tej zadnji seji z nekaterimi spremembami sprejeli. V družbenem planu bo letošnja industrijska proizvodnja za okoli 7% večja kot lamskeletna. Predvsem pričakujejo povečanje proizvodnje v kovinskih industrijah, pa tudi v tekstilni; bo precejšnje preseganje lamskeletne proizvodnje. Zanimivi so nekateri podatki o izvozu industrijskih izdelkov iz škofjeloške občine, kar sta opravili dve podjetji, in sicer tovarna klobukov »Šešir« in medzadružni kombinat »Jelovica«. Medtem ko je tovarna »Šešir« za 10% manj izvozila svojih izdelkov kot lamskeletno leto, pa je podjetje »Jelovica« obdržalo povečalo svoj izvoz. Nedvomno bi

bil mnogo bolj vseden izvoz podjetja »Jelovica«, če bi bilo izvožen blago kot končni izdelki. Vendar temu ni bilo tako, ker je podjetje izvažalo predvsem polizdelke, t.j. žagan les iglavcev, bukve in ostalih listavcev. Postrukturi proizvodnje pa se še kaže, da podjetje težje k izvozu končnih izdelkov, čemur prilagaja tudi proizvodnjo. Za vsako zboljšanje gospodarskega položaja je značilno, da se blagovni promet širi in krepi. Za škofjeloško občino velja to za lamsko leto, ko se je povečal blagovni promet od 707 milijonov din v letu 1955 na 755 milijonov din v letu 1956. Na večji promet so deloma vplivale povečane plače, kar se je poznalo tudi pri varčevanju, saj so se povečale tudi hranilne vloge. Samo pri Komunalni banki in pri Zadrugi hranilnici so se povečale te vloge od 34 milijonov na 54 milijonov, ali za okoli 50% od predlamskega leta. Prav tako kažejo težnje, da se bo letos še nadalje povečala kupna moč prebivalstva.

Lani je bil zabeležen zelo močan porast proizvodnje v socialističnem sektorju obrti, ki je povečala svoj družbeni proizvod v primerjavi z letom 1955 za 57%. Prav v obrtni gospodarski dejavnosti predvideva družbeni plan za leto 1957, da se bo v primerjavi z letom 1956 povečala vrednost proizvodnje za okoli 35%. Družbeni proizvod naj bi se povečal za 57%, narodni dohodek pa za 55%, seveda s tem, da se poveča zaposlena delovna sila za 19%. Najmočnejše povečanje pričakujejo pri obrtnem podjetju »ELRA«, ki se neverjetno naglo razvija. V kmetijstvu je za lamskeletno proizvodnjo značilno, da je bila visoka proizvodnja poznih pridelkov (krompir, ajda in podobno), medtem ko je zgodnje pridelke prizadelo spomladansko vreme. Precejšen napredek je bil dosežen v živinoreji, saj so povečali število goveje živine za 7% in prašičev za 4%. Znanost iznad plana je bila lani proizvodnja mleka, ki se je povečala kar za 17%, odkup mleka pa celo za 23%. Posebno dobro je bila proizvodnja na kmetijskem posestvu, ki je dosegel izredno tepe uspehe, zlasti v povečanju hektarskih donosov, ki so v povprečju večji od predlamskega leta za okoli 52%.

Pri gospodarskih ukrepih za leto 1957 so odborniki sklenili, da se amortizacija stoo odstotno plačuje pri vseh podjetjih, razen gostišč, ki plačujejo od gradbenih objektov le 20% za vzdrževanje in kinematografa, ki plačujejo 50% amortizacije. Ljudski odbor je načelno sklenil sprejeti določila v družbenem planu za gostišča, obrtne delavnice in za komunalna podjetja, da plačujejo svoje družbene obveznosti v pavšalu, ki bo določen s pogodbo. Tako zbrana sredstva se bodo delila 60% v občinski proračun in 40% v občinski investicijski sklad. Komunalno podjetje bo del svojih pavšalnih obveznosti preneslo v svoj investicijski sklad. Pred glasovanjem o celotnem predlogu družbenega plana so na podlagi mnogih predlogov zborov volivcev in same razprave odborniki sklenili, naj bo razpon občinskih določen od 8% do 16%, kar je bilo pred v osonku predloga drugače postavljeno. Zatem so odborniki občinski družbeni plan sprejeli.

Jubilje glasbene šole v Ljutomeru

Glasbena šola v Ljutomeru proslavlja letos 30 obletnico svoje ustanovitve. Zato bo 15. junija priredila jubilejni koncert, na katerem bodo sodelovali mladinska godba na pihalu, mladinski orkester, mladinski pevski zbor ob spremljavi orkestra in harmonikarji. Leto 1927 so v okviru takratnega Glasbenega društva ustanovili orkester. Še istega leta pa je začela delati tudi Glasbena šola, na kateri so poučevali do druge svetovne vojne predvsem učitelji takratne meštanske in osnovne šole. Po osvoboditvi vodi Glasbena šola v Ljutomeru znani kulturnoprosvetni delavec Avgust Loparnik, ki s svojim neumornim delom prispeva h kvaliteti pouka in stavu šole. M.K.

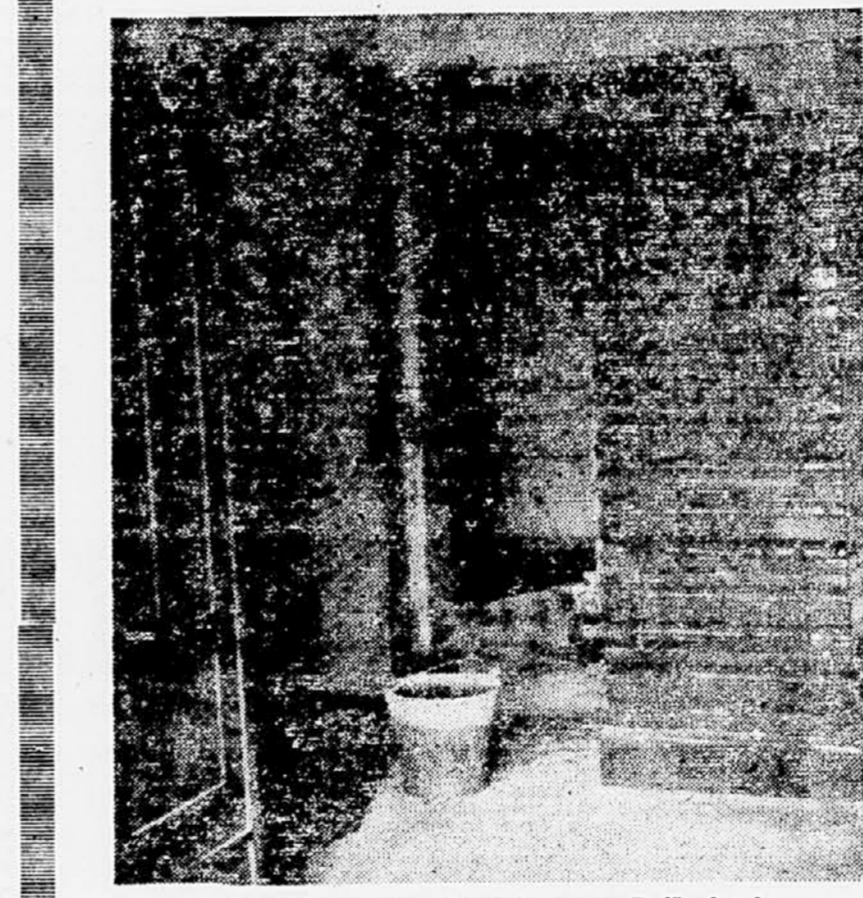
Šmarino ob Paki

Mladi zadrugiščniki v Šmarini ob Paki so dokaj delavni. Gledajo širni vrsti krompirja, s katerimi bodo delali tudi gošljine poskuse. Poleg tega so posadili več sto sadnih dreves in se bodo trili v ogledanju. Pred kratkim so se predstaviteli z dramsko prireditvijo in dosegli z njo kar lep uspeh, sedaj pa pripravljajo poučno ekskurzijo.

Stoletnica šole na Uncu

Na Uncu pri Rakeku se te dni pripravljajo na stoletnico šole. Za to priložnost so šolo obnovili tako, da so v njej sedaj lične učilnice. V pripravah za proslavo sodelujejo vsi vaščani: čistijo vaščna pota, pročelja hiš, urejajo ograje itd. Stoletnica šole se bodo udeležili številni učitelji, ki so tu poučevali, nekdanji učenci, predstavniki prosvetnih oblasti in drugi. Proslava se bo začela že jutri, ko bodo igralci »Svobode« iz Cerknice nastopili v zadrugiškem domu z »Mladostjo pred sodiščem«. Glavna proslava pa bo v nedeljo. Dopoldanski program predvideva ogled šole in razstave zgodovinskih predmetov ter povorko, v kateri bodo sodelovali pionirji šol z Uncu, Rakeka in Cerknice, pripadniki »Partizana« z Rakeka, gasilske čete z Uncu, Rakeka in Ivanjskega sela, množične organizacije, godba Ljudske milice iz Ljubljane, mladinski pevski zbor z Rakeka in harmonikarski zbor. V popoldanskem času se bodo pionirji z Uncu predstavili z Bevkovo igrico »Nebogljivec«, ter pa bo sledil telovadni nastop »Partizana« z Rakeka. J. M.

Nenavadna grobost

Takšno je po opravi delavcev v Rejčevi sobi

Albin Rejč, delavec PTT, se je že pred šestimi leti vrnil v podstrešno sobico na Vilharjevi 33. Tedaj je bil v stavbi še invalidski dom, kasneje pa je bilo prejel Zavod za rehabilitacijo invalidov. Kljub temu, da je stavba namenjena za poslovne prostore, se je v letu 1951 hiša naselila 25 stank. Z leti hiša ni dobila pravih gospodarskih letos 1. junija, klub temu, da so se imeli sobe v Ljubljani. Rejč je s svojo družino in enopolletnim otrokom do 8. aprila letos bival v tej podstrešni sobici 4-krat 3,5 m. z lino 75-krat 71 cm, ki se lahko odpre za 10 cm. Rejč je, več kot skromnega prostora, ni imel nikdar, niti vode. Osmega aprila se je Zavod za rehabilitacijo invalidov preselil, občina Bežigrad pa je stavbo dodelila gradbenemu podjetju »Obnova« iz Smartnega za poslovne prostore, ker mora dosedanje priznati zidanih novoga stanovanjskega bloka. Ob priliki izselitve zavoda je ekonom te ustanove izročil Rejču ključ od sobe na podstrešju, ki meji na Rejčev, kjer je bilo skladišče. Delal mu je, naj bo brez skrbi in se vsteli, saj tako naprej več živeti ni mogel. Rejč, presrečen, da je dobil sobo, kjer bo otrok imel vsaj zrak, se je zadovoljil za okoli sto tisočakov in kupil spalnico. Vendar svojega zadovoljstva in sreče ni predeloval uveljaviti. Sporočeno mu je bilo, da je ključ prejel od očrbe, ki ni imela pooblastila razpolagati s prostori, zato naj sobo izprazni, ker jo rabi »Obnova« za svoj poslovni prostor. Ko je Rejč zvedel, da bodo sobo dodelili štirim dekletom, je ni hotel izprazniti. Pretleto sredo pa se je začel postopek, ki je dokaj huden in prav zaradi njeza pisemo te vrstice. Ekipa delavcev iz »Obnove« je prišla pred Rejčevu stanovanje z naloge, da razkopije s hodnika steno v sobo in napravi vrata. Druga ekipa je prišla iz Rejčeve kuhinje in jo zgradila. Zato na Rejča se je z otrokom postavila pred zid in delavci so odnehali ter raje odšli. Drugi dan, t.j. večerjati, pa je prišla nova ekipa delavcev iz »Obnove«, tokrat energičnejša in bolj groba. Silila je prejšnjega dne se je ponovila, toda delavci so delali, da jim je popolnoma vseeno, če udariti s krampom tudi po otroku ali materi. To je »pomagalo« in delavci so steno podrli. V Rejčevi sobi z novim pohištvom je za prst na debele prahu in saj in vprašanje je, če bo škoda na pohištvu lahko popraviti. Ne spuščamo se v to, ali je Rejč upravičen do tiste sobe ali ne. Gre nam za postopek, ki je, miho rečeno, suren in zasluži javno obsodbo. Dokaj enostavno je s krampom podreti steno, če pa bo Rejču zgotovljeno skromno, a dostojno stanovanje. Pri tem ne sme pozabiti, da je tudi patronazna sestra še nekajkrat urgirala vstopno, da Rejč ni potrebuje stanovanje, če želi hraniti otroka, ki je kronično bolan. Tudi se ne zdi prav, vrzeli nekemu sobo zato, da se da drugemu, in sicer takemu, ki jo je že imel, pa mu ni bila všeč. Rejč, da ohranja ni postojte, ki ne škoduje na načelni položaj državljanov, kot so izjavili, vendar moramo reči, da bi pa občina morala na nek način najti rešitev, kakršno koli že, ne pa stavbo dodeliti nekemu podjetju in pri tem ne upoštevati, da je v njej strah. Posebno vprašanje pa je, v koliko sploh sedijo poslovni prostori v stavbi, kjer se je po šli prikl naselilo toliko strank, med njimi nekaj težkih invalidov NOB? št.

Poljudna psiho-biološka razprava

31

Martina Kuzina

O človekovi dejavnosti

na njeno strašno nesrečo — slavni half ne spozna z njeno prijateljico Josipino. Toda ne bomo govorili o mladi dami, temveč o športniku.

Športnikov je zelo veliko vrst. Kolikor sem mogel ugotoviti, je njihov glavni rekvizit žoga. Športnik jo ali brca z nogo, ali meče v neki kof, ali tolče z ustreznim loparjem, ali lovi v vodi, ali jo pa preprosto meče čim dlje od sebe. Najbolj pridni športniki delajo gole, rekorde, senzacije, kolajne, skandale, dirke, pretepe, čast svoji domovini, dober vtis in še marsikaj drugega. Narod jih ljubi in z veselo požrtvovalnostjo služi devize, da lahko kupujejo svojim damam nylon. (Saj niso umetniki!)

Športnik postane vsako popoldne — če je slučajno doma in ne v zamejstvu — lev. Eno uro ali pa še več se neutrudno sprejeha s svojimi solevi po najlepši mestni ulici, dela silen vtis na damski svet, ki se slu-

čajno premika v nasprotni smeri in izjavlja od časa do časa: »Tale blondinka je pa res srčkana!... Tistega Spličana zadavim z levo roko!... Kdo že hodi z ono črnjavljjo?... Če bom v nedeljo v formi, mi ne uide svetovni rekord!... Pri 'Tepro' (to je tekstilni promet) imajo nove kavbojske hlače. Fant, rečem ti, gumbi so še enkrat večji, šivi so srebrni in žepov je osem!... Tiste reve iz Tengša namahamo v nedeljo še bolj, kot smo zadnjič Zeljane, tiste gobezdače!... O. K., tale gerl si mi pa zdi nova...«

Se bi o športniku lahko povedal to in ono, toda čas hiti in pohiteti moram od simpatičnega sonarodnjaka k naslednjemu poglavju.

STUDENT

Student sicer ni poklic v pravem pomenu besede kljub temu, da nekateri študenti s petdesetimi leti kar naravnost preidejo v penzijo. To so pa le redke izjeme. Toda biti študent je priprava za vsaj nekateri poklice in zato moram na kratko obdelati tudi študenta.

So poklici, ki ne terjajo pretiranega predstjudija. To so na primer gospa, berač, vratar, direktor, nekvalificirani delavec, pesnik in še nekaj drugih. Poklice, ki zahtevajo neko predizobrazbo, je več: to so na primer kmet, skladatelj, pensionist, sodni oficial, igralec in še cela kopa drugih. Za te poklice velja nekaj podobnega kot za žabo: preden žaba postane resnična žaba, mora skozi več življenja neboljjenega paglavčka.

Takle človeški paglavček je študent. Student je zelo mlado človeško bitje, ki preživi večji del svojega dneva tako, da iz ublja pet, šest ur svojega najzlahtnejšega življenja v ječi, ki jo imenujejo šolo. Nadaljnji nekaj ur na dan mu ne gre v glavo, zakaj

»capitem« ali »caputem«, kakor bi domneval po prejšnjem biti akuzativ latinske besede »caput« ne morda njih poglavjih, temveč na vsak način spet »caput«. Ne razume, zakaj mora vedeti za leto in dan rojstva slavnega grškega pesnika Termopenelosa. Kako naj zagovarja pred strojim vzgojiteljem trditve, da je diferencial od x³ ravno 3x²? Zakaj pa ne na primer 7b? Do neke mere sicer pozna diferencial od avtomobila, ne pa tega, čudnega.

Kako naj na primer razume, da simpatična bela miška veselo živi, če ji dodaš malo CO₂, da pa gre med krilate miške, če jo napadeš s CO?

S tako in drugo nepotrebno navlako kazi naš moderen čas — pa ne samo pri nas, tudi na Vzhodu in Zahodu niso nič boljši — bodočim človekom in poklicnikom najljepši čas njihovega življenja. Ali je to prav?

Jaz mislim, da ne. Če bi bil jaz vzgojitelj, bi naučil otroke poslušati tisto pojoče zmagoslavje kosa, ko mine nevihta. (Ta čas se on, revež, guli »Sicilia est insula«.) Učil bi ga, naj od dneva v dan gleda, kako se odpira breskvini cvet (obenem bi mu pa zlahka dopovedal, kako se nariše črka »a« in zakaj je ena in ena natanko dve). Medtem ko bi mu razložil, kakšno silno delo mora opraviti čebela, ko spomladi tako rekoč prevzame v svoje slabotne roke — bolj rečeno, na svoji slabotni perutnički — celo letino in s tem usodo človeštva za prihodnje leto, bi mu kar mimogrede povedal nekaj iz grške zgodovine ali o fizikalnih zakonih. In če bi mi bilo dano razložiti študentom in študentkam čudeže ki se dogajajo na primer v divjaku breskevce ali trte ki jo cepiš na »May flower« ali hamburški muškati, bi zelo verjetno marsikdo od njih spoznal, da le ni najlepše na svetu kino reklama, gol levega branilca

Prednožnika, je usko na činelo v plešu »muži-gibi« ali nekaj podobnega.

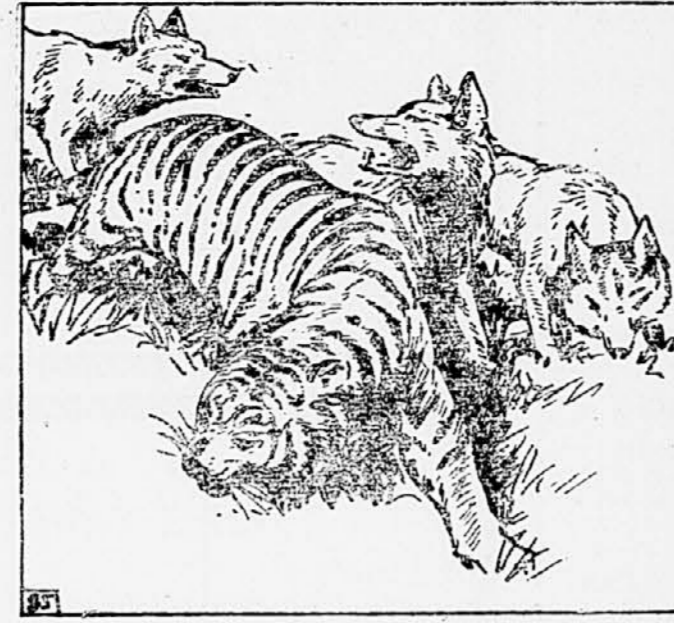
Morda bi tudi kak kandidat za bodočega človeka zaslužil, da ni vse zlato, kar strašno vsiljivo ropota. Zaslužil bi, da je najlepše v človeškem življenju to, kar pravi naš pesnik o »brezšumnem dogajanju duha«. Toda redki so študentje, ki se jih ta modrost prime o pravem času. Po večini se zapirajo pred njo, ker jim nihče ne zna povedati na prijateljski in njim dostopen način, kaj je lepo in kaj ni ter živijo še kar naprej v tri dni.

Meni jih je žal, ker jih imam rad. Toda ne obupujem, za večino od njih sem prepričan, da so »v svojem srcu pridni«, kot to lepo pravi narodna pesem in da bodo, preden bo prepozno, doumeli, kaj je na tem svetu lepo in življenja vredno.

Potem bodo veseli očarljive Gine Lolobrigide, pa tudi ob Mozartu bodo uživali; navduševali se bodo nad Schubertovo »Postrvijjo«, pa bodo mimo tega tudi veseli, da je Jugoslavija v nogometu premagala Jamaico; poglobili se bodo v verzje Ovida in Heineja, veselili jih bo uspeh naše grafike v Montevideu, razjarila jih bo oborožena intervencija s stotinami človeških žrtev, ki jo je priredil, čisto po nepotrebnem, Honduras na Islandu.

Sploh od vsega srca upam, da se naši sinovi in hčerke niso dali do konca pokvariti ob živopijskih ameriških dolarskih reklam, od bednega žigi-bigija, kavbojskih hlač in perlon nogavic. Trdno verujem, da bodo tudi pri naših hčerkah in sinovih ostali v veljavi zdravi principi, ki so usmerjali naše in naših prednikov življenje. To sem moral povedati.

PRIZNANJE COZ-FU-X CUD-ACU-000 RIŠE: MIKI MUSTER

85. Sir Khan je velikokrat križal njegove poti po džungli. Odkar je stari Akela začel pešati, se je ticer sprijateljil z mladimi volkovi in delil z njimi svoj plen. Priljubljen se jim je in jih šušval zoper Mavglia, češ, zakaj trpijo človeka v svojem krdelu. Za to govorice sta izvedla tudi oče volk in Baghira in sta začela dečka svariti.

86. Baghira je govoril: »Pomislil, bratec, in odpri oči! Sir Khan se te ne upa ubiti v džungli, ker se boji tistih, ki ti inajno radi. A vedi, da je Akela star in da so dnevi njegovega vodništva štetli. Mladi volkovi pa te ne marajo, ker si človek. Ko bo Akela zgrešil prvega jelena, bo propadla njegova oblast. In takrat te bodo izgnali.«

87. Mavgli je ugovarjal: »Kaj je človek nekaj tako posebnega, da ne sme živeti s svojimi volčimi brati? Rodil sem se v džungli in v njej odrasel. Ni volka v našem krdelu, ki mu ne bi izdri trna iz šape. Zakaj bi mi mladi volkovi ne bili bratje? Zakaj bi me sovražili? Ti si moj prijatelj in Balu in Akela in bratje - volkovi! Zakaj me ne marajo tudi drugi?«

KINO

KINO »UNION«: Ital. film »LA STRADA«. Brez tednika. Predstava ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja istega filma v gl. vlogi Anthony Quinn in Giulietta Masina.
KOMUNA: japonski barvni film »VRATA PEKLA«. Tednik: Poslednja vojnja. Predstava ob 15, 17, 19 in 21.
KINO »SLOGA«: mehiški film »BO BOM ODSELE«. Tednik F. N. 20. Predstava ob 15, 17, 19 in 21. v gl. vlogi Libertad Lamarque.
KINO »VIC«: italijanski film »STO LET LJUBEZNI«. Brez tednika. Predstava ob 15, 16, 18, 19, 20, 21. Prodaja vstopnic v vseh štirih kinematografih od 9.30-11 in od 14 naprej, za matinejo v kino Union od 9.30-11.
KINO »SOCA«: ital. film »STO LET LJUBEZNI«. Predstava ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14. dalje.
LETNI KINO BEŽIGRAD: amer. film: »NE KOT PRILEC«. v gl. vlogi Robert Mitchum in Olivia de Havilland. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.
MLADINSKI KINO »LM«. Kotnikovi: amer. film »GADALSKI BERAC«. Predstava sta vsak dan ob 10 in 15.
»SISKA«: ameriški barvni film »PLUVIOSE IN PAJINE PUSTO-LUVOSINE«. Predstava ob 14, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14. dalje.
TRIGLAV: ameriški film »DEKLE Z DEŽELI«. Tednik. v gl. vlogi: Bing Crosby, Grace Kelly in William Holden. Predstava ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15. dalje. Danes zadnji krat. Jutri amer. barvni film »VO VSEVOJEM«.
FILMSKI GLEDALIŠČE Ljudsko univerze, Gospodarsko razstavnišče: franc. film »PREPOVEDANE IGRE«. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic od 8.-14. uro pred predstavo v recepcijskem biroju Gospodarskega razstavnišča.
»LITOSTROJ«: amer. barv. film »ČLOVEK IZ ALAMA«. ob 20. Predprodaja vstopnic uro pred pričetkom predstave.
VEVCE: amer. film »BORBA V VESLUJU«. Predstava ob 20.30.
DOMZALE: angl. barv. film »RO-ME IN JULIJA«. ob 20.
BLED: sovj. barv. film »VESELE ZGODBE«. Predstava ob 8.-14. uro pred predstavo v recepcijskem biroju Gospodarskega razstavnišča.
NOVO MESTO »KRKA«: amer. barv. film »HOUDINI«.
KRANJ »STORŽICE«: amer. barv. vstavski film »DALJNA OZORBINA«. ob 17.30 in 20.30.
KRANJ »LETNI-PARTIZAN«: ital. barv. film »TEDODORA«. ob 20.30. Zadnjič.
JESENICE »RADIO«: amer. barv. film »BROVAJSKA USPA-VANKA«. ob 18 in 20. Zadnjič.
JESENICE »PLAVZ«: amer. barv. film »ČLOVEK S PUSKO«, ob 18 in 20. Zadnjič.

DOVEDLJIVOSTI

KOLENDAR

Petek, 14. junija: Metod.
Na današnji dan leta 1386 je umrl ruski dramatik Aleksander Nikolajevič Ostrovski. Poleg pravljicnih oper in zgodovinskih dram je napisal tudi komedije. V katerih se z vzo ostrino stvarnega opazovanja življenje ustavlja ob izrazito poredni vprašanji svojega časa in družbe.

Na Prirodoslovni fakulteti je diplomirala iz geografije tov. Minka Stanovnik iz Loga pri Sedcu.
Cestinarino! - Prijatelji.
Dr. Zvekeelj Stanko do 10. julija ne ornamu.

NOČNA REZURNA SLUŽBA ZA NUPNE OBEŠKE NA BOLENIČNIŠKI DOMI:
Dne 14. junija, od 21. ure ZRE ZMURJA, OB NEDELJAH IN PRAZNIŠKIH VES DAN

Zdravstveni dom VICO:
Dr. Jagočič Boris, Rožna dolina c. XV-12, tel. 22-527. V oddelku za zdravljenje klicite tel. 22-715 ali 21-494. Ob nedeljah delurna služba v ambulanci Mirje, Rimska c. 31, tel. 21-787, od 8.-14. ure.

Zdravstveni dom BEŽIGRAD:
Dr. Tigar Lojze, Veselova 15, tel. 21-955.
Zdravstveni dom SISKA:
Dr. Gasperlin Janez, Saramovičeva 10, tel. 32-422.

Zdravstveni dom CENTER:
Dr. Zala Mica, Puharjeva 5, tel. 21-324. V oddelku za zdravljenje klicite tel. LM 20-200.
Zdravstveni dom MOSTE:
Dr. Medvedšek Branko, Krakova c. 5, tel. 21-535. V oddelku za zdravljenje klicite tel. LM 20-200.

Zdravstveni dom RUDNIK:
Dr. Lobe Franc, Njegoševa 25, tel. 21-544. V oddelku za zdravljenje klicite tel. LM 20-200. V soboto in nedeljo, služba od 8.-14. dalje.

Zdravstveni dom SENTVID:
Tel. 731, ali LM 741.
Svoletni učetu Podobriku Janzeu, ob njegovi 81-letnici življenja, klicite se na mnoga leta in dolgo zdravniško delo. - Pšata, Dobje pri Ljubljani.

Občni zbor Društva upoklenecov BEŽIGRAD bo v petek dne 14. junija 1957 v sindikatski dvorani teleizijske kurnitice SISKA, v hod 12. Parkova ulica, začel ob 15. uri. Upoklenec, udeležite se polnočestitvo!

V zvezi s prometnim sezonom v Ljubljani je bila izrebrana vstopnica št. 42-313, ki je zadela motorno kolo. Dobitnik je treba dvigniti do 28. 6. 1957, sicer zapade.

Uprava za ceste OLO Ljubljana obvešča da bo cesta OB Železnici od 1. junija 1957 do nadaljnjega zaradi rekonstrukcijskih del zaprta za ves vozni promet. Premeritev prometa bo po Tovarniški ulici.

LETOVANJE NA MORJU 476 din;
Odstari 250 din, za Julij, Avgust, rezervacije »Turistiški kamp Omišalj, otok Krk.
Ljubljanski turisti potrebuje večje število motornih in zemeljskih vozil za svojni zbor pri upravitelstvu »Hilper Jernej«, interesenti naj se zglasijo v soboto, 15. junija, ob 10. uri v Višinski dvorani v Križankah.

NOVOSTI ZDRAVO IN MLADO KOZO OBEŠKA DAJE IN OHRANJA VITAMINSKO MILKO »LAIT« IN »LOTION« (zapira kožo pore) »EVELINE«. Dobite ju v drogerijah v Ljubljani, Mariboru, Kranju in Novem mestu.

POSKUSITE SE VI -
»Polar-Vous«
NAJBLIŠKO KREMO!

BOVCE
Tolminsko gledališče bo v nedeljo nastopilo v počastitev občinskega praznika v Bovcu v igro »Moleda usta«. To delo je igrala družina ponovila že dvajsetkrat, in to v Tolminu, Mostu na Soči, Mirnu, Prvačini, Kobaridu in Bovcu. S to priveditvijo bo tolminsko gledališče zaključilo letošnje sezono.

POZOR, BORCI Prekomorske brigade! Prosim vsakogar, ki bi se spomnil tov. Vukoviča Viktorja (dezerterja iz nemške vojske) kom. iz Trbovlj, kateri je bil pri razdelitvi prekomorske brigade za Trst pogrešan. Prosim borec, ki bi se spomnil kot borec, naj sporoči svoj naslov. Hrančič Marja, Trbovlje, Doberna 20. Striške povemne.

RECEPT za nego lica: Redno uporabljaj za nego kože samo kvehteno masno kremo ULIRA-GIN»-»Dobis jo v vseh parfumerijah.

FRIZERSKI SALONI: Vse potrebne preparate in ostali material dobite pri centralni posustani v drogeriji »Majda«, Zidovska ul. 1, Ljubljana.

Za Vaš »MAKE UP« (izgovori) potrebujete »GODALINI PERLUTOL« (Fond kremo) (Foundant) (izgovori) (vori) (foundant) v šest apartnih barvnih odtenkih. Za vsak tip kože in napravi svežo, mladostno polt.

TRAJNE HOLLYWOOD ŠMINKE v novih pastelnih barvah, naravnost po najboljši francoski recepturi, dobite v drogerijah in vseh trgovinah s kozmetiko v Sloveniji!

Zadnji krik francoske mode - 4 svetle barve šminke »EVELINE« (dobite v drogerijah v Ljubljani, Mariboru, Kranju in Novem mestu). Zoper želo »VITA« CAJ, brez sladkorja!

Pego Vam sigurno odstrani PEGESAM kremo. Oddeljanje v trgovinah nadomestila in zahtevali te samo originalni PEGESAM z različno etiketo.

90% madežev na obliki je mastnih. »FLEX« čisti vse madeže masti, olja, črnila iz »FLEX« morate imeti doma in na poti.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja
Petek, 14. junija, ob 20: Sidney Howard »Pokojni Christopher Beana, Abonma LMS IV. Vstopnice so tudi v prodaji (Davenport - Franček Droleinik).
Sobota, 15. junija, ob 16: Majakovski »Hladni tuš«, Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 120 din.)
Ob 20: Dobričin »Skupno stanovanje«, Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 150 din.)

Nedelja, 16. junija, ob 16: Nušič »Mister Dolan«, Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 150 din.)
Ob 20: S. Loran P. Mez. TTX. Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 150 din.)

Dne 15. in 16. t. m. gostuje v Mestnem gledališču Komedija iz Beograda. Vstopnice so v prodaji pri dnevnih blaginjah.

Cenjene abonente prosimo, da poravnajo svoje obveznosti najkasneje do 30. t. m.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Ljubljana, Mestni dom
Sobota, 15. junija, ob 20: I. Cankar »Za narodov blagor«, komedija Rod B. Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 16. junija, ob 20: I. Cankar »Za narodov blagor«, komedija Rod B. Vstopnice so tudi v prodaji.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE Ljubljana, Komenskega 12
Sobota, 15. junija, ob 20: Stojan »Bilo je - sedaj«, Predprodaja vstopnic dve uri pred pričetkom predstave. S tem Obrtiško gledališče zaključuje sezono.
Nedelja, 16. junija, ob 18: »Res luštino je na deželi«, Gostovanje v Jevnici.

PROSVETNO DRUŠTVO »IVAN CANKAR« IZ LJUBLJANE nastopa
v Dvorani Doma sindikatov
Petek, 14. junija, ob 20: Bert Brecht »Beraška opera«,
Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

DELAJSKI ODRV V LJUBLJANI
Dvorana Doma sindikatov
Sobota, 15. junija, ob 20: Jože Kranjc »Direktor Campa«, Gostovanje »DIP Svobode iz Ptujia.

KPD gluhih »V. Zupančič« iz Ljubljane, gostuje v Mestni dvorani v DLP dne 15. junija 1957, ob 20.30, ter 16. junija ob 15. v dvorani Zadruga doma Bršljina z Vstopnicami, ki se prodajajo v kof, baletu, ritmiki, pantomime in recitaciji.

Sodeluje tamburaški kvintet Akademije folklorne skupine »France Marolt« iz Ljubljane. G

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIONETE
Levstikov (Šentjakobski) trg 2
Petek, 14. junija, ob 16: Tauber-Vojta »Mojca in živali«, Zaključna predstava za osnovno šolo Stranje pri Kamniku.

PRESERNO GLEDALIŠČE KRANJ
Sobota, 15. junija, ob 20: Alojz Remec »Magda«, Gostovanje v Križah pri Trzinu.
Nedelja, 16. junija, ob 16 in 20: »Avtobusna postaja«, Izven, gostovanje v Zelznikih.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Sobota, 15. junija, ob 20: Mollgère »Skopuh«, Sobotni abonma in izven.
Nedelja, 16. junija, ob 14.30: Prežihov Voranc »Pernjakovi«, Gostovanje v Kozjem.
Ob 20: Prežihov Voranc »Pernjakovi«, Gostovanje v Bistrici ob Sotli.

KONCERTI
JAVNI NASTOP učencev glasbene šole »Polje« bo v soboto, dne 1. junija in v nedeljo 16. junija ob 17. uri v domu Svobode - Polje.
Koncertni večer absolventov v Akademiji za glasbo Malijevce in Sosa je preložen na kasnejši termin.

Javna produkcija učencev glasbene šole za harmoniko in klavir pri Svetu Svobode in prosvetnih društev okraja Ljubljana, bo v petek, 14. junija, ob 18. uri v Mladinskem gledališču v Križankah. - Vstop prost.

PREDAVANJA
Pozivamo vse rezervne oficirje terena TABOR-STARI VODAR, ki se udeležijo v petek, 14. junija, ob 19. uri PREDAVANJA O 3. SVOVRAZNIKOV OPEVIZVI.
Predavanje bo v dvorani bivše kavarni Tabor. Prosim za točnost in poino udeležbo.

MARIBOR
Petek, 14. junija,
Dežurna lekarna: »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

NARODNO GLEDALIŠČE
Zaprtio.
RADIO
5.00 - 8.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 8.50 - 9.05 Domače vesti; 9.05 - 9.15 Obvestila; 9.15 - 9.30 Pester spored izvajajo mariborski solisti; 9.30 - 14.35 Prenos sporeda Radia Ljubljana;

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaja
Petek, 14. junija, ob 20: Sidney Howard »Pokojni Christopher Beana, Abonma LMS IV. Vstopnice so tudi v prodaji (Davenport - Franček Droleinik).
Sobota, 15. junija, ob 16: Majakovski »Hladni tuš«, Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 120 din.)
Ob 20: Dobričin »Skupno stanovanje«, Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 150 din.)

Nedelja, 16. junija, ob 16: Nušič »Mister Dolan«, Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 150 din.)
Ob 20: S. Loran P. Mez. TTX. Gostovanje Komedije Beograd. Izven. (Cene od 150 din.)

Dne 15. in 16. t. m. gostuje v Mestnem gledališču Komedija iz Beograda. Vstopnice so v prodaji pri dnevnih blaginjah.

Cenjene abonente prosimo, da poravnajo svoje obveznosti najkasneje do 30. t. m.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE Ljubljana, Mestni dom
Sobota, 15. junija, ob 20: I. Cankar »Za narodov blagor«, komedija Rod B. Vstopnice so tudi v prodaji.
Nedelja, 16. junija, ob 20: I. Cankar »Za narodov blagor«, komedija Rod B. Vstopnice so tudi v prodaji.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE Ljubljana, Komenskega 12
Sobota, 15. junija, ob 20: Stojan »Bilo je - sedaj«, Predprodaja vstopnic dve uri pred pričetkom predstave. S tem Obrtiško gledališče zaključuje sezono.
Nedelja, 16. junija, ob 18: »Res luštino je na deželi«, Gostovanje v Jevnici.

PROSVETNO DRUŠTVO »IVAN CANKAR« IZ LJUBLJANE nastopa
v Dvorani Doma sindikatov
Petek, 14. junija, ob 20: Bert Brecht »Beraška opera«,
Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

DELAJSKI ODRV V LJUBLJANI
Dvorana Doma sindikatov
Sobota, 15. junija, ob 20: Jože Kranjc »Direktor Campa«, Gostovanje »DIP Svobode iz Ptujia.

KPD gluhih »V. Zupančič« iz Ljubljane, gostuje v Mestni dvorani v DLP dne 15. junija 1957, ob 20.30, ter 16. junija ob 15. v dvorani Zadruga doma Bršljina z Vstopnicami, ki se prodajajo v kof, baletu, ritmiki, pantomime in recitaciji.

Sodeluje tamburaški kvintet Akademije folklorne skupine »France Marolt« iz Ljubljane. G

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIONETE
Levstikov (Šentjakobski) trg 2
Petek, 14. junija, ob 16: Tauber-Vojta »Mojca in živali«, Zaključna predstava za osnovno šolo Stranje pri Kamniku.

PRESERNO GLEDALIŠČE KRANJ
Sobota, 15. junija, ob 20: Alojz Remec »Magda«, Gostovanje v Križah pri Trzinu.
Nedelja, 16. junija, ob 16 in 20: »Avtobusna postaja«, Izven, gostovanje v Zelznikih.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE
Sobota, 15. junija, ob 20: Mollgère »Skopuh«, Sobotni abonma in izven.
Nedelja, 16. junija, ob 14.30: Prežihov Voranc »Pernjakovi«, Gostovanje v Kozjem.
Ob 20: Prežihov Voranc »Pernjakovi«, Gostovanje v Bistrici ob Sotli.

KONCERTI
JAVNI NASTOP učencev glasbene šole »Polje« bo v soboto, dne 1. junija in v nedeljo 16. junija ob 17. uri v domu Svobode - Polje.
Koncertni večer absolventov v Akademiji za glasbo Malijevce in Sosa je preložen na kasnejši termin.

Javna produkcija učencev glasbene šole za harmoniko in klavir pri Svetu Svobode in prosvetnih društev okraja Ljubljana, bo v petek, 14. junija, ob 18. uri v Mladinskem gledališču v Križankah. - Vstop prost.

PREDAVANJA
Pozivamo vse rezervne oficirje terena TABOR-STARI VODAR, ki se udeležijo v petek, 14. junija, ob 19. uri PREDAVANJA O 3. SVOVRAZNIKOV OPEVIZVI.
Predavanje bo v dvorani bivše kavarni Tabor. Prosim za točnost in poino udeležbo.

MARIBOR
Petek, 14. junija,
Dežurna lekarna: »Pri gradu«, Partizanska c. 1.

NARODNO GLEDALIŠČE
Zaprtio.
RADIO
5.00 - 8.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana; 8.50 - 9.05 Domače vesti; 9.05 - 9.15 Obvestila; 9.15 - 9.30 Pester spored izvajajo mariborski solisti; 9.30 - 14.35 Prenos sporeda Radia Ljubljana;

UMRLI

MURSKA SOBOTA: ob 17.30 in 20. amer. barvni film »Vojna svetov«.
PTUJ: amer. film »Sneg na Kilimandžaru«.

JANEZA DRNOVSKA
v petek, 14. t. m., ob 15.30 iz Antonove mrliske veže na Žalah. Zberite se ob 15. uri pred vhom na Zale.

Umrl je naš dragi oče, stari oče, brat, stric
ANDREJ NANUT
čevljar

Pogreb drugega pokojnika bo v petek, 14. t. m., ob 14.30 uri izpred hiše Zalosti Bizovik 118 na pokopališču Bizovik.
Zaluječi: hčerka, vnuka, brat, sestra in ostalo sorodstvo.
Bizovik, Kranj, Gorica, 12. VI. 1957.

Dotrpel je v 72. letu starosti
Naš dobri mož, oče, stari oče
FRANC BURNIK
upokojenec

Pogreb bo v petek, 14. 6. 1957, ob 16. uri v Jesenicah.
Zaluječi: žena Marija; otroci: Mič, Franc, Fani in Kati z družinami.

ZAHVALE
ZAHVALA
Ob bridki izgubi naše dobre žene in mame
MARIJE KORDEZ
roj. TOMŠE

sno dolžni zahvaliti vsem sodelovalcem in znancem, pevcem za žalostinke. Društvo rejcev malih živali, vsem, ki so darovali cvetje in jo spremlili na njen zadnji odhod.
Zaluječi: mož Gašper in otroci. Radovljica, 14. junija 1957.

RAZPISI
»RIKARD BENCIC« - RIJEKA
Izvajatelj in upravitelj brodske opreme
Ulca Borisa Kidriča 25
Išče za delo v tovarni:
metaluerga ali inženirja strojnika za delo v livarni.
2 strojna inženirja za delo v Biroju za napredek proizvodnje.
2 strojna inženirja za delo v poronu.
3 ekonomiste za delo v Biroju za napredek proizvodnje.
1 inženir za delo v strojništvu.
1 knjigovodja za šefa finančnega knjigovodstva.
referenta za osnovna sredstva in slednokitogostanje.
Nastop službe takoj ali po dogovoru. Plača po dogovoru.
Pisne ponudbe pošljite na naslov tovarne, ustmeno pa se prijavite v tajništvo tovarne ob delovnem času.

RAZPIS
Zdravstveni dom ZALEC
RAZPISUJE
mesto zdravnika upravnika v Zdravstveni postaji Ljuboje in mesto administrativke v Zdravstvenem domu Zalec.
Nastop službe takoj.
Prvilo kolkovane prošnje vložite pri upravi zdravstvene doma Zalec, najkasneje do 28. 6. 1957.
Družinsko stanovanje za zdravnika v Ljubljani na razpolago. R

RAZPIS
Na podlagi št. 154 Uredbe o izvrševanju proračuna državnih organov in ustanov UL FLRJ št. 35/55
razpisuje
INSTITUT »JOŽEF STEFAN«, LJUBLJANA
JAVNO LICITACIJO
za prodajo
osebnega avtomobila znamke OSEBNEGA avtomobila znamke JEEP.
Prednost pri nakupu imajo državni službeniki in podjetja.
Javna licitacija bo dne 14. 7. 1957 ob 10. na Fizikalnem inštitutu »Jožef Stefan«, Ljubljana - Jamova 39, v sobi št. 102. Pisne ponudbe s potrebnimi pooblastili sprejemamo najpozneje do pričetka licitacije do 9.
Ogled avtomobila na licu mesta. Ljubljana, Jamova 39.
Inštitut »Jožef Stefan« Ljubljana O

RAZPIS
Na podlagi št. 61 Uredbe o ustanavljanju podjetij in obrtov razpisuje Komisija za razpis mest direktorjev gospodarskih orga-

nizacij občinskega ljudskega odnora Zalec
mesto DIREKTORJA
»Savinski trgovski podjetje« Polzela
Pozilo: visokvalificiran trgovski delavec in vsaj pet let prakse v blagovnem prometu.
Kolkovane prošnje z življenjepisom in z dokazili o neoporečnosti pošljite občinskemu ljudskemu odnaru Zalec. Zadnji rok za vlaganje prošnje je 30. junij 1957. R

Uprava Višje šole za telesno vzgojo Ljubljani sporoča vsem kandidatom, ki se nameravajo v študijskem letu 1957-58 vpisati v I. letnik naslednje:
Dne 20. septembra ob 9. uri morajo kandidati priti na zdravniški pregled v prostore šole na Taboru št. 13.
Dne 21. septembra ob 8. uri se prične pravo tako na Taboru št. 13 sprejemni izpiti, na katerih morajo kandidati dokazati osnovne psiho-fizične sposobnosti za ta študij. Izpiti vsebujejo: tek na 100 m, tek na 200 m, ženska (800 m), skok v višino, suvanje krogle 7,25 (za žene 3 kg), poljubno vajo na bradli (za žene na dvovršinski bradli), preskok čez konja oziroma konje plezanje po vrvi, spretnost ob obvladanju žoge in plavanju.
Komisija bo predlagala sprejem na šolo na podlagi splošne ocene kandidatov zmogljivosti.
Uprava Višje šole za telesno vzgojo prosi vse kandidate in kandidinke, da se takoj z dopisnico javijo upravi šole - Ljubljana, Tabor 13.

II. PROGRAM
12.30 Zajtrajno in zapoljno;
13.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved, 13.10 Simbolični nastop Ljubljanskega občinskega odbora, 13.15 Glasbeno obvestilo, 14.40 Razgovor z voliči, 15.00-15.15 Napoved časa, 15.15-15.30 Nočni koncert opernih melodij.

GOSPODINSKO POMOCNIKO k trem odraskim, snažno in vzdržno, isčem. Naslov v ogl. odd. 12039-1

IZENIR KEMLE želi spremiti zapolnitve. Ponudbe pod »Dolgoletna praksa« v ogl. odd. 12019-1

TRGOVSKO PODJETJE v Ljubljani sprejme 3 skladiščne delavce. Ponudbe pod »Nastop 1182-1«

VEČJE ŠTEVILO STUDENTOV od 17. leta starosti dalje, sprejmemo za delo pri priklopanju drogov. Električna cestna železnica, Ljubljana, Celovška c. št. 164. R 1638-2

SPREJMEMO V UK VAJENCE (kvintivčarsko, ličarsko, mehanično in elektro stroko). Pogoji: stanovanje v Ljubljani ali v bližnji okolici in najmanj 3 razredne maturantske izpise. Prošnje vložite na podjetje Električna cestna železnica Ljubljana, Celovška c. št. 164. R 1638-2

PSI. in dobrihna, 1 leto starega, prodam. Kavčevke 16, Ljubljana. Ogled vsak dan od 15. dalje. R 12039-4

VETERINI JOPIČ, nov. položčen, primeren za motoriste, posni prodam. Ogled iz prijaznosti trgovini Seidel, krznarstvo, Trg revolucije 4. 12030-4

SOLSTVO

Uprava Višje šole za telesno vzgojo Ljubljani sporoča vsem kandidatom, ki se nameravajo v študijskem letu 1957-58 vpisati v I. letnik naslednje:
Dne 20. septembra ob 9. uri morajo kandidati priti na zdravniški pregled v prostore šole na Taboru št. 13.
Dne 21. septembra ob 8. uri se prične pravo tako na Taboru št. 13 sprejemni izpiti, na katerih morajo kandidati dokazati osnovne psiho-fizične sposobnosti za ta študij. Izpiti vsebujejo: tek na 100 m, tek na 200 m, ženska (800 m), skok v višino, suvanje krogle 7,25 (za žene 3 kg), poljubno vajo na bradli (za žene na dvovršinski bradli), preskok čez konja oziroma konje plezanje po vrvi, spretnost ob obvladanju žoge in plavanju.
Komisija bo predlagala sprejem na šolo na podlagi splošne ocene kandidatov zmogljivosti.
Uprava Višje šole za telesno vzgojo prosi vse kandidate in kandidinke, da se takoj z dopisnico javijo upravi šole - Ljubljana, Tabor 13.

RADIO

SPORED ZA PETEK
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 22.55.
5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (pisan glasbeni spored)
7.00-8.00 Reklame in obvestila. 7.10 Zabavni zvoki - vmes ob 7.20-7.23 naš jedilnik. (8.00-11.00 oddaja na valju 202,1 m in 98,9 m HZ)

8.55 Juranji (vremenko, 9.00 Imenik) tega tedna - Lev Držić: Za vsak slučaj; 9.20 Radovan Gobec: Himna delu, zadnji stavek iz »

V NAJEM VZAMEMO PROSTORE

za prodajni oddelek in radio-servis,
lahko tudi ločeno, po možnosti v centru Ljubljane.
Plačamo dobro.
TELEKOMUNIKACIJE, Ljubljana, Pržanj 24
3261-R

Zadružna tehnika »LIVAR« Ljubljana-Vič sporoča, da je po težki in kratki bolezni preminil naš zastopnik, tovariš

IVAN KONČAN

Pogreb bo v petek ob 16. uri t. m. iz Kristofove mrliske veže na Zalah.

Delovni kolektiv zadrzne tehnike »LIVAR« Ljubljana-Vič

Umrl nam je naš nadvse ljubljeni mož, očka, stari očka, brat, stric, nečak, bratranec in svak

STANE MILAVEC

uslužbenec pri »Mineral«, Ljubljana

Pogreb bo v petek, 14. junija 1957, ob 18.30 iz Petrove mrliske veže na Zalah.
Prosimo tihega sožalja.
Globoko žalujoci: žena Marija, hči Stana z rodbino, sin Janez, brat, sestre in ostalo sorodstvo.

Umrl je 13. junija 1957 v 88. letu starosti naš dragi papa

JOSIP ZILIH

gimnazijski profesor v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 15. junija 1957, ob 16.30 iz Jakobove mrliske veže na Zalah.

Ljubljana, 13. junija 1957.

Zalujoča družina Zilih in ostalo sorodstvo.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem sporočamo žalostno vest, da je dne 12. junija 1957 v 73. letu starosti preminil moj dragi mož, predobri oče in dedek

JOŽEF UMEK

ZELEZNISKI UPOKOJENEC

Pogreb dragega pokojnika bo v petek dne 14. junija 1957 ob 18. uri iz Jožefove mrl. veže na Zalah. Zalujoča žena Pavla, sin Jože z družino, hčerke Julija por. Rupnik, Romana por. Krušič, Milena por. Ratkovič, snaha in zetja, vnuki in vnučkinje ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, Beograd, Ptuj.

V neotolajljivi žalosti za svojim predragim, pred kmaj petimi tedni umrlim možem, nas je po dolgotrajni bolezni za vedno zapustila naša nadvse dobra mama, stara mama, prababica, sestra, teta, tašča, vdova po tesarskem mojstru, gospa

MARIJA MARTINEC

K zadnjemu počitku jo bomo spremili v petek, 14. junija 1957, ob 19. uri iz Nikolajeve mrliske veže na Zalah. Zalujoči: hči Mici por. Sterlekar z družino, Pavla por. Dachs z možem, Fani por. Rems z družino, sin Viktor z družino, Rudolf z družino, Franci z družino, Ivan z ženo ter ostalo sorodstvo.
Ljubljana, dne 13. junija 1957.

Umrl je naš dragi oče, stari oče, ded in praded
Ivan Ostrovršnik

žel. upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 15. junija 1957, izpred hiše žalosti na pokopališču v Sevnici.

Sevnica, 13. junija 1957.

ZALUJOČI OSTALI

Umrla je naša draga mama, babica in prababica

IVANA KAVČIČ

Pogreb nepozabne pokojnice bo v petek, 14. VI. 1957, ob 16.30 iz Andrejeve mrliske veže na Zalah.

Zalujoči: hčerka Mihaela, sinovi: Franc, Janko, Rudi, Drago, Julij in ostalo sorodstvo

Ljubljana, 12. junija 1957.

Ravnateljstvo in profesorski zbor klasične gimnazije v Ljubljani sporočata, da je dne 13. junija 1957 zjutraj umrl

JOSIP ZILIH

profesor klasične gimnazije v pokoju

Pogreb nepozabnega vzgojitelja prejšnjih rodov naše mladine, ki je v naprednem duhu poučeval zgodovino, bo v soboto, 15. junija ob pol petih iz Jakobove mrliske veže na Zalah.

Ljubljana, 14. junija 1957.

Ravnateljstvo in profesorski zbor klasične gimnazije v Ljubljani

Dotrpel je naš ljubljeni mož, oče, sin, stari oče, brat, stric, nečak, tast in svak

IVAN KONČAN

trgovski potnik v pokoju

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 14. junija 1957, ob 16. uri iz Kristofove mrliske veže na Zalah.

Zalujoči: žena Marija, sin Janez z družino, mama Ivana, brat dr. Oskar z družino in ostalo sorodstvo.

Ljubljana, 12. junija 1957.

SORODNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANECM SPOROČAMO, DA BOMO POLOŽILI K VEČNEMU POČITKU, NASO PREMILO, NEPOZABNO

Annie Bester roj. Snaj

V SOBOTO, 15. JUNIJA 1957 OB 16. URI IZ MARIJINE KAPELICE NA ZALAH

NEUTOLAZLJIVI: ing. LEONARD, SOPROG IN SORODSTVO

LJUBLJANA, PTUJ, MARIBOR, KROPA, 14. JUNIJA 1957

Uprava podjetja in sindikalna podružnica podjetja »Mineral« sporočata žalostno vest, da je tragično preminil naš dolgoletni sodelavec

STANE MILAVEC

žel. mehanične delavnice

Nepozabnega tovariša in poštvalnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.
Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 14. junija ob 18.30 iz Petrove mrliske veže.

Uprava podjetja in sindikalna podružnica »MINERAL«

MIZARSKO TRAČNO ZAGO

brez motorja, obodna hitrost 22 m/sec, lesene konstrukcije in nerabljen elektromotor R. K. 24 KW v brezhibnem stanju, prodamo. — »MLIP Češnjica« Češnjica p. Zelenikl. 3278-R

STROJEPISKO

sprejemamo v službo. Nastop službe takoj plača po tarifnem pravilniku. — Ponudbe pošljite na naslov:

Keramično kemična Industrija Kamnik
3244-R

V službo sprejemamo trg. poslovodjo mešane stroke.

Pogoji: strokovna izobrazba po »Pravilniku« o strokovni izobrazbi delavcev trg. podjetij. Nastop službe 1. julija 1957 ali po dogovoru. Ponudbe pošljite do 20. junija 1957 na naslov: Trgovsko podjetje »Izbitra« Laško. 3276-R

Nenadoma nas je reputil naš član kolektiva Čevljarske obrtne zadruge v Mostah

ANDREJ NANUT

Zvestega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Kolektiv Čevljarske obrtne zadruge Ljubljana-Moste

Zahvala

Vsem, ki ste počastili našo zlato mamico

Leopoldino Suherjevo

z osebnim slovesom, jo spremili na njen zadnji dom, jo obdarovali s toliko cvetjem, nam pa z izrazi sožalja pomagali prenašati težko bol, izražamo iskreno zahvalo. Prosimo, ohranite predrago pokojnico za vedno v srčnem spominu.
Dr. Suher-Hudnik

V 71. letu starosti nam je umrla naša preljuba žena, mama, stara mama, sestra in tašča

IVANA ARTAČ

K večnemu počitku jo bomo spremili 14. junija 1957 ob 16. uri iz hiše žalosti na pokopališču v Borovnici.

Zalujoči: mož France; sinovi: France, Pavla, Tone z družinami; Janez in Stane; hčere: Pavla, Francka z družinami in Mici; sestre: Antonija in Terezija.
Borovnica, Kočevje, Rovte, Aurora, Minn. USA.

UMRL JE NAŠ DRAGI TOVARIS

JANEZ DRNOVŠEK

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU DRUSTVO UCITELJEV IN PROFESORJEV TELESNE VZGOJE LRS

Sporočamo žalostno vest, da je v cvetu mladosti nenadoma preminil naš ljubi sin, brat in stric, svak

JANEZ DRNOVŠEK
PROF. FIZIKULTURE

Pogreb dragega pokojnika bo v petek dne 14. VI. 1957 ob 15.30 iz Antonove mrliske veže na Zalah. Ljubljana, Beograd, 12. junija 1957.

Zalujoči: mama, bratje in sestre z družinami ter ostalo sorodstvo.

Planinskim tovarišem sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš prijatelj

JANEZ DRNOVŠEK

profesor telesne vzgoje

Pogreb bo 14. junija 1957 ob 15.30 z Zal.

Dragega in nepozabnega alpinista in reševalca bomo ohranili v trajnem spominu.

Alpinisti P. D. Ljubljana-matica in Gorska rešev. služba postaje Ljubljana

VSEM, KI STE GA POZNALI IN CENILI, NAZNANJAMO, DA JE ODŠEL IZ NASE SREDE NAŠ NAJBOLJSI TOVARIS

Janez Drnovšek

OHRANILI GA BOMO V TRAJNEM SPOMINU

POGREB BO 14. T. M. OB 15.30 IZ ANTONOVE MRLISKE VEŽE NA ZALAH

RAVNATELJSTVO IN PROFESORSKI ZBOR IX. GIMNAZIJE

V NEIZMERNI ZALOSTI SPOROČAMO, DA NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTILA NAŠA NADVSE LJUBLJENA MAMICA, SESTRA, SESTRICNA, TETA IN TAŠČA

META SOSS roj. Grobelnik

POGREB BO V PETEK, DNE 14. JUNIJA 1957 OB 17. URI IZ NIKOLAJEVE MRLISKE VEŽE NA ZALAH.

SINOVI: NIKOLAJ, KAREL, JURIJ IN SORODSTVO LJUBLJANA, 12. JUNIJA 1957

43

Kmalu potem ko se je Jim vrnil domov, je prišel Binger z majhno torbo, v kateri je bilo vse, kar je potrebno za preobleko. William Cleaver ga je odvedel v Jimovo sobo.

»Nalogo imam za vas, Binger, ki vam bo dobrodošla,« je rekel Jim. »Slehnri večer morate sedeti tukaj na stol in pet ali šest ur lenuhariti. Spite lahko podnevi, a niti najmanj ne dvomim, da boste včasih tudi malo zadremali, ko boste tukaj opravljali svojo dolžnost.«

Binger, ki je bil že naredil razočaran obraz, ko je slišal svojega gospodarja govoriti o delu, se je razveselil.

»Saj nisem lenuh, gospod, ali v svoji starosti se hitro utrudim, posebno še, ker sem bil pri vojaki. Zmerom mislim, da je temu kriva malarija, ki sem se je bil nalezal v Indiji. Nisem len, ne, delo celó ljubim. Ste imeli tukaj hude čase, gospod? To je bilo kajpada pričakovati in razume se, da so sosedje in podeželsko plemstvo nekoliko presenečeni, ker ste vlomilec. Se misliti si ne morete, kako so mi bili častnikarji za petami, ko ste bili zaprti. Še celó moja fotografija so objavili v časopisih, jo hočete videti?« Dal si je opraviti s svojo torbo ter privlekel iz nje veliko, preganjeno in nekoliko olépsano fotografijo gospoda Bingerja. »Nisem silil v javnost, ne, a če postanejo na koga pozorni, ne more ničesar storiti in se ne more skriti. Ta Mahmet se ne briga za nič in kot Afrikanec nima za to tudi nikakega zanimanja. Sedaj ste menda to opustili, gospod?«

»Kaj naj bi bil opustil?« je vprašal Jim.

»Vlomilstvo, gospod.« Iznenada je zagledal na mizi nov predmet. »Mar ljubite sedaj glasbo?« je vprašal.

Jim je pogledal na veliki gramofon, ki si ga je bil pred nekaj dnevi kupil.

»Da, zadnji čas se zelo zanimam za jazz. Sedaj pa poslušajte, Binger. Moja navodila morate kar se da natančno izvesti. Še nočoj ob desetih boste nastopili stražo pred mojimi vrati. Lahko si poiščete najudobnejši stol, kar jih je najti v hiši in

tudi ne bom hud, če boste zaspali. Nihče pa ne sme priti semkaj v sobo — me razumete? In pod nobenim pogojem me ne sme nihče motiti. Ako bi se torej prikazala detektiva —

»Saj menda ne mislite pravih detektivov?« je vprašal prepadeni Binger.

»Tu v Creithu sta trenutno dva,« je odgovoril Jim hladno, »ne verjamem pa, da vas bosta nadlegovala. Ako bi pa vendarle prišla in potrkala na prednja vrata, ali če bi po deseti uri kaj povzela, ju pod nobenimi pogoji ne smete spustiti noter, razen če bi pokazala polnomočje, potrjeno od oblasti. Vendar pa ne verjamem, da bo prišlo do tega. Ali ste vse dobro razumeli?«

»Da, gospod. Ali vam naj prinesem kdaj pozneje kavo?«

»Ne, prav ničesar vam ni treba prinesiti. Ako boste poskušali vstopiti ali me motiti, vas bom odpustil.«

Zvečer je večerjal dobro kakor že tedne ne, kajti večina služinčadi se je že vrnila v službo. Ob pol desetih je govoril s Cleaverjem, ki se je že spravljal k počitku.

Jim je obšel zemljišče in pogledal k prednjim vratom. Cesta je bila zapuščena, vendar je videl v senci grmovja drobno rdečo točko, ki je v enakomernih presledkih zažarela in spet ugasnila. Bila je cigara enega njegovih dveh opazovalcev in moral se je zasmejati.

Ko se je vračal v svojo delovno sobo, je že našel Bingerja, kako je zavil v koc sedel na udobnem stolu. Nastopil je svojo stražarsko službo.

»Lahko noč, Binger!« je dejal Jim in zaklenil vrata.

Dasiravno je imela hiša električno razsvetljavo, je vendarle stala na mizi plinska svetilka s senčnikom, ki je dajala izredno močno svetlobo. Odstranil je senčnik, da je svetloba plamena jemala vid.

Postavil je gramofon na mizo sredi sobe, pognal pogonski stroj in uravnal vrtečo se ploščo na čim manjšo hitrost. Na rob plošče je privil dolgo železno palico, na katere konec je pri-

trdil figuro iz tanke lepenke. Bila je silhueta moža z rokami na hrbtu. Nato je vzel svetilko s pisalne mize, jo postavil na sredo vrteče se plošče in pognal pogonski stroj. Le povsem počasi se je zavrtela plošča s svetilko in figuro iz lepenke in preko zastora na oknu je šinila senca silhuete.

»Ze spet teka po svoji sobi,« je zagodrnjal Spooner, ko je od zunaj videl, kako je šla senca mimo okna. »Koliko časa bo še neki nadaljeval s tem nesmiselom?«

Po vsej priliki ne dolgo, zakaj Jim je ustavil napravo, odšel navzgor v svojo spalnico in oblekel ponošeno črno obleko. Nato je smuknil v tesno se prilagajajočo plašč, ki mu je segal malore do pet, si nadel mehki črni klobuk ter vtaknil v žep svoje orodje in močno električno svetilko. Bil je šele pol enajstih. V hiši je vladala globoka tišina. Vrnil se je v svojo delovno sobo, se približal vratom in poklical Bingerja po imenu.

»Ste na svojem mestu?«

»Da, gospod.«

»Ne pozabite, da nočem biti pod nobenimi pogoji moten!«

»Da, gospod, zapomni si bom.«

Po njegovem glasu je Jim spoznal, da že na pol spi.

Zopet je pognal gramofon, ga nekaj časa opazoval in uravnal hitrost. Nato je znovič odšel navzgor v svojo spalnico in stopil skozi okno na zadnji strani hiše na majhen balkon.

Minuto pozneje je že stal na zemlji in se splazil proč. V senci grmovja je odhitel k brvi, ki je vodila na Creithov breg. Hodil je deset minut, ko je prispel do lope ob poti, do katere je vodila vozna pot po njegovem polju. Tukaj ga je čakal njegov avto...

»Ze spet teka po sobi,« je dejal Spooner seržantu. »Poglejte ga, tamle je!« Pokazal je na senco, ki je šinila mimo belih zastorov.

Spooner je zazelal.

»Tedaj lahko vso noč presediva tukaj.«

